

Na temelju članka 113. stavka 3. i 4. Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23) i članka 25. Statuta Općine Ružić („Službeni vjesnik šibensko-kninske županije“ broj 07/21), Općinsko vijeće Općine Ružić na svojoj 21. sjednici održanoj 22. studenoga 2024. godine donosi

ODLUKU

o objavi pročišćenog teksta Prostornog plana uređenja općine Ružić

Pročišćeni tekst Odredbi za provedbu Prostornog plana uređenja Općine Ružić obuhvaća Odredbe za provođenje iz Prostornog plana uređenja Općine Ružić („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“ broj 04/04), Odredbe za provođenje iz Odluke o I. izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja Općine Ružić („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“ broj 07/12), Odredbe za provođenje iz Odluke o usklađenju Prostornog plana uređenja Općine Ružić sa Zakonom o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj 153/13.), („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“ broj 09/16), Odredbe za provođenje iz Odluke o izmjeni i dopuni Prostornog plana uređenja Općine Ružić (III) („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“ broj 05/18) i Odredbe za provedbu iz Odluke o izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja Općine Ružić (IV) („Službeno glasilo Općine Ružić“ broj 05/24) u kojima je utvrđeno vrijeme njihova stupanja na snagu.

Pročišćeni Grafički dio Prostornog plana uređenja Općine Ružić obuhvaća popis kartografskih prikaza iz Odluke o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Ružić (IV) („Službeno glasilo Općine Ružić“ broj 05/24).

Pročišćeni tekst Odredbi za provedbu i Grafičkog dijela Prostornog plana uređenja Općine Ružić objavit će se u službenom glasilu Općine Ružić u roku od trideset dana od dana stupanja na snagu Odluke o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Ružić (IV).

KLASA: 350-02/22-01/12
 URBROJ: 2182-8-01-24-65
 Gradac, 22. 11. 2024. godine

OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE RUŽIĆ

Predsjednik

Ante Duran

Ante Duran

PROSTORNI PLAN UREĐENJA OPĆINE RUŽIĆ

ODREDBE ZA PROVEDBU (Pročišćeni tekst)

Napomena: Ove Odredbe za provedbu počinju člankom 4. zbog usklađenja brojeva članaka sa brojevima članaka Odredbi za provedbu u Odluci o donošenju prostornog plana uređenja Općine Ružić.

1.

Uvjeti za određivanje namjena površina na području Općine

Članak 4.

Prostornim planom uređenja Općine Ružić određene su slijedeće osnovne namjene površina:

a) POVRŠINE ZA RAZVOJ I UREĐENJE NASELJA

- izgrađeni i neizgrađeni dijelovi građevinskog područja naselja

b) POVRŠINE ZA RAZVOJ I UREĐENJE PROSTORA IZVAN NASELJA

- gospodarska namjena
- poslovna namjena
- površine za iskorištavanje mineralnih sirovina
- poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene
  - osobito vrijedno obradivo tlo
  - ostalo obradivo tlo
- šuma isključivo osnovne namjene
  - zaštitna šuma
  - šuma posebne namjene
- ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište
- vodne površine
- infrastrukturni sustavi
- groblja

Članak 5.

Razmještaj i veličina površina iz točke 1. prikazani su na kartografskom prikazu, br. 1. "Korištenje i namjena površina" u mjerilu 1:25000.

Granice građevinskih područja detaljno su određene na kartografskim prikazima, br. 4.0. "Građevinska područja naselja", na katastarskim kartama u mjerilu 1:5000.

Za veće zone izdvojene namjene određena su zasebna građevinska područja na kartografskim prikazima iz prethodnog stavka.

Planirani koridori ili trase infrastrukturnih sustava određeni su aproksimativno u prostoru i točna trasa se treba odrediti idejnim rješenjem (projektom) za svaki pojedini namjeravani zahvat u prostoru.

Plan se provodi neposredno temeljem ovih odredbi i putem prostornih planova užih područja čiji je obuhvat određen ovim Planom.

2. Uvjeti za uređenje prostora

2.1. Građevine od važnosti za Državu i Županiju

Članak 6.

Građevine od važnosti za državu i županiju određene su posebnim propisom, te Prostornim planom Šibensko-kninske županije. Temeljem navedenog utvrđuju se slijedeći zahvati u prostoru od važnosti za državu i županiju, na području Općine Ružić:

1. Građevine od važnosti za Državu

Prometne građevine s pripadajućim građevinama i uređajima

- državna cesta D56, dionica na području Općine Ružić;

Energetske građevine

- elektrana instalirane snage 20 MW i veća s pripadajućim građevinama: vjetroelektrana Svilaja,
- dalekovodi i transformatorska postrojenja napona 220 kV (RS Brinje - TS Konjsko).

Vodne građevine

- Regulacijske i zaštitne vodne građevine na vodama I reda: akumulacija Čikola i
- Građevine za melioracijsku odvodnju: površine od 2000 do 10000 ha: Petrovo polje.

Građevine za korištenje voda:

- vodoopskrbni sustav na izvoru Čikole
- vodozahvat, odnosno crpna stanica za korištenje mineralnih voda koje se koriste kao voda za piće
- građevine za melioracijsko navodnjavanje kapaciteta 500 ha i više

Ostale građevine

- građevine unutar zaštićenih područja: zaštićene prirodne vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina i građevina

2. Građevine od važnosti za Županiju

Prometne građevine s pripadajućim građevinama i uređajima

- postojeće i planirane županijske ceste

Energetske građevine

- prijenosni sustavi: dalekovodi i transformatorska postrojenja napona 110 – 30 /35 kV,
- Građevine plinoopskrbe - MRS (mjerno redukcijske stanice), RS (redukcijske stanice) i buduća županijska plinoopskrbna mreža.

Vodne građevine

a) Regulacijske i zaštitne vodne građevine na vodama I. reda:

- građevine za zaštitu od poplave: akumulacija i građevine i objekti na vodotoku Čikola
- građevine za zaštitu od erozije (na bujičnim vodotocima).

b) Građevine za korištenje vode:

- građevine za vodoopskrbu - građevine i instalacije vodozahvata, crpljenja, pripreme, spremanja i transporta vode: vodozahvat Čikola

- akumulacije: akumulacija Čikola

c) Građevine za hidromelioraciju:

- objekti i građevine u Petrovu polju.

Ostale građevine

- građevine u objektima prirode predloženim za zaštitu u kategoriji posebnog rezervata; - posebni rezervat šumske vegetacije Svilaja

2.2.

Građevinska područja naselja

Članak 7.

Unutar građevinskog područja, ovim Usklađenjem je utvrđeno razgraničenje na:

- a) izgrađeni dio građevinskog područja
- b) neizgrađeni dio građevinskog područja
- c) neuređeni dio građevinskog područja je neizgrađeni dio građevinskog područja na kojemu nije izgrađena planirana osnovna infrastruktura

Građevinska područja prikazana su na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina u mjerilu 1:25000 i na kartografskim prikazima 4. Građevinska područja u mjerilu 1:5000.

U građevinskom području naselja predviđena je izgradnja novih građevina, te obnova, rekonstrukcija i dogradnja postojećih građevina namijenjenih za:

- stanovanje i prateće pomoćne i gospodarske funkcije;
- rad bez štetnih utjecaja na okoliš;
- javne i prateće sadržaje;
- društvene djelatnosti;
- trgovačke i uslužne sadržaje;
- turističke i ugostiteljske sadržaje;
- vjerske sadržaje;
- prometnu i komunalnu infrastrukturu;
- šport i rekreaciju;
- groblja.

Neizgrađene građevinske čestice koje nemaju direktan pristup na prometnu površinu, a koje na kartografskim prikazima iz članka 2. ove Odluke u mj. 1:5000 nisu označene kao neuređene, ostvaruju svoje pravo (status uređenog) objedinjenjem s jednom ili više susjednih čestica od kojih barem jedna posjeduje pravo neposrednog pristupa na prometnu površinu ili korištenjem prava služnosti preko susjednih čestica zemljišta.

Unutar građevinskog područja naselja odnosno u njegovoj neposrednoj blizini ne mogu se graditi građevine koje bi svojim postojanjem ili uporabom, posredno ili neposredno, ugrožavale život i rad ljudi u naselju, odnosno vrijednosti postojećeg okoliša naselja.

Građevinsko zemljište je zemljište unutar i izvan građevinskog područja, koje je izgrađeno ili prostornim planom namijenjeno za građenje građevina i uređenje javnih površina.

Građevna čestica je čestica zemljišta s pristupom na prometnu površinu koja je izgrađena ili koju je u skladu s uvjetima prostornog plana planirano utvrditi oblikom i

površinom od jedne ili više čestica zemljišta ili njihovih dijelova te izgraditi, odnosno urediti.

Parcelacija zemljišta u svrhu osnivanja građevinskih čestica može se obavljati samo u skladu s PPUO Ružić.

Sve poljoprivredno zemljište u građevinskom području naselja, a koje je PPUO Ružić određeno za drugu namjenu, može se do prenamjene i dalje koristiti na dosadašnji način.

Članak 8.

Unutar građevinskih područja naselja mogu se graditi građevine neposrednom i posrednom provedbom.

Neposrednom provedbom unutar izgrađenog i neizgrađenog uređenog dijela građevinskog područja naselja mogu se:

- graditi građevine iz čl. 29.,
- rekonstruirati postojeće građevine neovisno o namjeni,
- održavati građevine neovisno o namjeni,
- uklanjati građevine neovisno o namjeni,
- graditi građevine i trase infrastrukture.

Na jednoj građevnoj čestici u građevinskom području naselja može se graditi samo jedna stambena ili poslovna građevina.

Uz osnovnu građevinu iz prethodnog stavka mogu se na istoj građevnoj čestici graditi pomoćne i manje gospodarske građevine, i manje poslovne i sportsko - rekreacijske građevine, a koje sa građevinom iz prethodnog stavka čine cjelinu i koji svojom izgradnjom neće utjecati na sigurnost i zaštitu okolnih građevina i zaštitu od buke, zagađenja tla, vode i zraka.

Za obavljanje djelatnosti iz prethodnog stavka mogu se koristiti i prostori ili građevine u cijelom ili dijelu stambenog, pomoćnog ili gospodarskog prostora.

Građevine iz stavka 1. ovog članka trebalo bi graditi na uličnom građevinskom pravcu, a pomoćne i gospodarske građevine i manje dvorišne poslovne građevine iza tih građevina po dubini građevinske čestice.

Iznimno se može dozvoliti i drugačiji smještaj građevina na građevnoj čestici, ukoliko konfiguracija terena i oblik građevne čestice te tradicijska organizacija čestice ne dozvoljavaju način izgradnje određen u prethodnom stavku ovog članka, ukoliko utjecaji na okoliš ne priječe takovu izgradnju.

Članak 9.

Stambenim građevinama smatraju se građevine koje su u cjelini ili većim dijelom (obiteljske građevine/ kuće stambeno-poslovne građevine i višestambene građevine).

Obiteljska građevina/ kuća je građevina stambene namjene na zasebnoj građevinskoj čestici s najviše 4 odvojene stambene jedinice. Unutar obiteljske kuće moguć je

smještaj sadržaja drugih namjena koji ne ometaju stanovanje i bez štetnog su djelovanja na okoliš, površine do najviše 30% građevinske bruto površine građevine.

Višestambenim građevinama smatraju se građevine stambene namjene, unutar kojih je moguć smještaj pratećih sadržaja drugih namjena koje ne ometaju stanovanje i bez štetnog su utjecaja na okoliš, površine do najviše 30% građevinske bruto površine građevine. Prema tipologiji isključivo su slobodnostojeće, iznimno dvojne i skupne, isključivo unutar građevinskog područja naselja Gradac i/ili unutar obuhvata obvezne izrade urbanističkog plana uređenja. Višestambene građevine su građevine s 5 i više stambenih jedinica u građevini.

Na području naselja Čavoglave, na dijelu k.č. 20/1 k.o. Čavoglave, planirana je izgradnja zone za stambeno zbrinjavanje ukupne površine cca 2,7 ha (označeno na kartografskom prikazu '4.18. *Građevinska područja*').

Zona za stambeno zbrinjavanje planirana je i na području naselja Ružić, na k.č. 1437/6 k.o. Ružić, ukupne površine 1,6 ha, a nalazi se unutar građevinskog područja Ružić (označeno na kartografskom prikazu '4.1. *Građevinska područja*').

Stambeno-poslovnim građevinama smatraju građevine stambene namjene unutar koje je moguć i smještaj poslovnih sadržaja koji ne ometaju stanovanje, s tim da površina poslovnih sadržaja nije veća od 50% građevinske bruto površine građevine. Prema tipologiji su slobodnostojeće, iznimno dvojne i skupne.

Članak 10.

Gospodarskim građevinama smatraju se građevine koje su u cjelini ili većim dijelom namijenjene obavljanju djelatnosti gospodarske namjene:

- za tihe i čiste djelatnosti bez opasnosti od požara i eksplozije: prostori u kojima se obavljaju intelektualne usluge, uslužne i trgovačke djelatnosti, (različite kancelarije, uredi, biroi), mali proizvodni pogoni i druge slične djelatnosti kod kojih se ne javlja buka i zagađenje okoliša - voda, zrak, tlo), te ugostiteljsko-turistički sadržaji bez glazbe i s ograničenim radnim vremenom i sl. pod uvjetom da buka koju proizvode u svom radu ne prelazi propisanu razinu.
- za bučne i potencijalno opasne djelatnosti:
- mali proizvodni pogoni, automehaničarske i proizvodne radionice, limarije, lakirnice, bravarije, kovačnice, stolarije, klaonice, te ugostiteljsko-turistički sadržaji s glazbom i slično.

Tihe i čiste djelatnosti mogu se obavljati i u sklopu stambene građevine, ukoliko za to postoje tehnički uvjeti.

Bučne i potencijalno opasne djelatnosti potrebno je locirati na propisanoj udaljenosti od stambenih građevina, na način propisan člankom 77.

Članak 11.

Pomoćnim i poljoprivrednim odnosno manjim gospodarskim građevinama smatraju se:

- bez izvora zagađenja: šupe, kolnice, sjenici, ljetne kuhinje, konobe, bazeni, spremišta poljoprivrednih strojeva i proizvoda, sušare (pušnice), pčelinjaci i sl.
- s potencijalnim izvorima zagađenja: staje, svinjci, kokošinjci, kuničnjaci i sl.

Pomoćne, poljoprivredne i manje gospodarske građevine grade se na građevnoj čestici osnovne građevine za potrebe te građevine. Izuzetno za potrebe obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva poljoprivredne građevine mogu se graditi na zasebnoj građevnoj čestici.

Jednostavnim građevinama smatraju se građevine i radovi sukladno posebnom propisu koje se mogu graditi odnosno izvoditi bez akta kojim se odobrava građenje.

Jednostavne građevine koje se grade na građevnoj čestici postojeće građevine za potrebe te građevine (cisterna za vodu i septička jama zapremine do 27 m³, podzemni i nadzemni spremnik goriva zapremine do 10 m³, vrtna sjenica i nadstrešnica tlocrtne površine do 15 m², bazen tlocrtne površine do 24 m² i dubine do 2 m) mogu se graditi na minimalnoj udaljenosti 5 metara od regulacijskog pravca i najmanje 1 metar od granice građevne čestice uz prethodnu suglasnost susjeda.

Ostale jednostavne građevine koje se grade kao nadzemne građevine na formiranim građevinskim česticama i javnim površinama mogu se graditi na minimalnoj udaljenosti od 3 metra od granice susjedne građevne čestice i na minimalnoj udaljenosti 5 metara od regulacijskog pravca. Izuzetno, građevine koje se grade na javnoj površini u skladu s odlukom nadležnog tijela jedinice lokalne samouprave prema propisima kojima se uređuje komunalno gospodarstvo (kiosk i druga građevina gotove konstrukcije građevinske (bruto) površine do 12 m², nadstrešnica za sklanjanje ljudi u javnom prometu, spomeničko ili sakralno obilježje građevinske (bruto) površine do 12,00 m² i visine do 4,0 m od razine okolnog tla, reklamni pano oglasne površine do 12 m², komunalna oprema (klupa, koš za otpatke, tenda, jednostavni podesti otvorenih terasa i sl.) mogu se graditi i na manjoj udaljenosti od regulacijskog pravca, a koja će biti određena sukladno posebnim uvjetima sigurnosti prometa.

Pješačka staza, promatračnica, obavijesna ploče površine do 12,00 m² i druga oprema zaštićenih dijelova prirode prema odluci i posebnim uvjetima javnih ustanova koje upravljaju tim zaštićenim dijelovima prirode.

Članak 12.

Poljoprivredne građevine s potencijalnim izvorima zagađenja su građevine za potrebe uobičajenog uzgoja i tova stoke i peradi, pod kojim se smatra broj do max 5 uvjetnih grla. Uvjetnim grlom podrazumijeva se grlo težine 500 kg i obilježava koeficijentom 1,00. Sve vrste stoke svode se na uvjetna grla primjenom slijedećih koeficijenata u tablici 1:

Tablica 1. Koeficijenti za pretvorbu u uvjetno grlo i maksimalno dozvoljeni broj grla u građ. području naselja

<i>Vrsta stoke</i>	<i>Koeficijent</i>	<i>max. broj grla</i>
- krava, steona junica	1,00	5
- bik	1,40	4
- vol	1,20	4
- junad 1-2 godine	0,70	7
- junad 6-12 mjeseci	0,50	10
- telad	0,25	20
- krmača + prasad	0,055	90
- tovne svinje do 6 mjeseci	0,25	20
- mlade svinje 2-6 mjeseci	0,13	38

- teški konji	1,20	4
- srednje teški konji	1,00	5
- laki konji	0,80	6
- ždrebad	0,75	7
- ovce, koze i jarci	0,10	50
- janjad i jarad	0,05	100
- toвна perad	0,00055	u turnusu 2.250
- konzumne nesilice	0,002	2.500
- rasplodne nesilice	0,0033	1.500
- nojevi	1,20	4
- sitni glodavci	0,005	1.000
- krznaši	0,005	1.000

Članak 13.

Poljoprivredna proizvodnja i uzgoj stoke u seoskom domaćinstvu za individualne potrebe moguća je unutar zone građevinskih područja naselja na način da građevine moraju biti udaljene najmanje 25,0 m od građevine osnovne namjene na susjednoj građevnoj čestici.

Izgradnja poljoprivrednih građevina s potencijalnim izvorima zagađenja nije dozvoljena unutar građevinskog područja središnjeg naselja Gradac, te u područjima posebnog režima zaštite.

Iznimno od prethodnog stavka, unutar površine za razvoj naselja Gradac može se dozvoliti izgradnja gospodarskih građevina s potencijalnim izvorima zagađenja i to pod uvjetom:

- da je čestica udaljena najmanje 200 m od središnjih i javnih sadržaja
- kada to nije u suprotnosti s drugim odredbama PPUO i drugim propisima.

Članak 14.

Gospodarske odnosno poljoprivredne građevine s potencijalnim izvorima zagađenja mogu se graditi samo ukoliko veličina čestice i njen položaj u naselju omogućavaju izgradnju bez utjecaja na susjedne građevine, na način propisan člankom 25. i 32.

Pomoćnim građevinama smatraju se garaže drvarnice, spremišta, nadstrešnice, kotlovnice za kruto i tekuće gorivo, podzemni i nadzemni spremnici goriva za grijanje, ljetne kuhinje i sl. Pomoćne građevine ne mogu se planirati na zasebnim građevnim česticama. Najveća dopuštena površina pomoćne građevine iznosi 60 m² i ubraja se u izgrađenost građevne čestice.

Manjim gospodarskim građevinama smatraju se građevine s pretežno zanatskim, skladišnim, uslužnim, trgovačkim, ugostiteljskim i sl. djelatnostima koji ne smetaju okolini i ne umanjuju uvjete stanovanja i rada na susjednim građevnim česticama površine do 100 m².

Članak 15.

Pod građevinama sportsko-rekreacijske namjene unutar građevinskih područja naselja podrazumijeva se izgradnja otvorenih sportskih igrališta, bazena i sportskih građevina, a mogu se graditi na zasebnim građevnim česticama ili kao prateći sadržaji uz osnovnu građevinu stambene namjene.

Pod građevinama društvene namjene unutar građevinskih područja naselja podrazumijevaju se građevine koje obuhvaćaju slijedeće sadržaje:

- osnovne škole,
- predškolske ustanove i dječje sadržaje,
- upravni i društveni sadržaji,
- šport i rekreaciju,
- zdravstvo,
- kulturu,
- socijalne djelatnosti,
- vjerske građevine.

Pomoćnim građevinama smatraju se garaže, drvarnice, spremišta, nadstrešnice, kotlovnice za kruto i tekuće gorivo, podzemni i nadzemni spremnici goriva za grijanje, ljetne kuhinje i sl.

2.2.1.

OBLIK, VELIČINA, NAČIN KORIŠTENJA I UREĐENJA GRAĐEVNE ČESTICE

Članak 16.

Građevna čestica mora imati površinu i oblik koji omogućava njeno funkcionalno i racionalno korištenje i izgradnju u skladu s odredbama ovog plana.

Kod utvrđivanja uvjeta uređenja građevne čestice, građevna čestica može se iznimno formirati tako da se čestici, koja površinom većom od polovice ulazi u građevinsko područje, može priključiti njen preostali dio ili dio potreban za formiranje građevne čestice, a izgradnja je moguća samo na dijelu čestice unutar utvrđenih granica građevinskog područja.

Odredbama Plana se definiraju sljedeći osnovni elementi uređenja građevne čestice:

- zelenilo na građevnoj čestici - minimalna površine pod zelenilom je 40% površine građevne čestice, za novoplanirane građevine,
- unutar građevne čestice moguća je gradnja tenis igrališta i bazena, čija se površina ne ubraja u izgrađenost građevne čestice,
- nagib građevne čestice i potporni zidovi - teren oko građevine, potporni zidovi, terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promijeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Visina podzida ne smije prelaziti 1,5 m,
- nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto,
- ograde se izgrađuju od kamena i zelenila, prema lokalnim prilikama do maksimalno 1,50 m, odnosno do visine koju određuje postojeća konfiguracija terena.

Kada je građevna čestica manja od minimalne dozvoljene za novu gradnju, moguća je rekonstrukcija samo u postojećim gabaritima građevine. Iznimno, za prizemne građevine moguća je nadogradnja jedne etaže, ukoliko se time ne prelazi najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti i najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti.

Članak 17.

Obiteljske građevine grade se kao samostojeće građevine, a samo izuzetno, kad se radi o interpolaciji (kad su izgrađena bočne susjedne čestice) odnosno o dovršetku postojeće strukture, kao poluugrađene i ugrađene građevine.

Način korištenja i uređenja (koeficijent izgrađenosti kig, koeficijent iskoristivosti (kis) za izgradnju obiteljskih građevina (obiteljskih kuća) i veličine čestica određuju se u slijedećoj tablici:

Tablica 2. Obvezujući prostorni pokazatelji za obiteljske stambene građevine

način gradnje	najmanja površina građ.	najveća veličina	Koeficijent izgrađenosti (kig)	Koeficijent iskoristivosti
a) za izgradnju građevine na slobodnostojeći način				
- prizemne	260	1000	0,3	0,9
- katne	400	1000	0,3	0,9
b) za izgradnju građevine na poluugrađeni način i dvojne građevine				
- prizemne	200	420	0,4	0,9
- katne	300	420	0,4	0,9
c) za izgradnju građevine u nizu:				
- prizemne	125	300	0,4	0,9
- katne	150	300	0,4	0,9

Dvojne (poluugrađene) građevine ne mogu se graditi na građevinskim česticama širim od 16 m, a građevine u nizu (ugrađene građevine) na građevinskim česticama širim od 10 m.

Iznimno, maksimalna veličina građevne čestice može biti do 3.000 m², uz koeficijent izgrađenost od 0,3, kada se uz stambene građevine izgrađuju građevine za poljoprivrednu ili neku drugu gospodarstvenu djelatnost koja zahtijeva veću površinu.

Iznimno kod zamjene postojeće građevine novom, odnosno u slučaju interpolacije (izgradnja na neizgrađenoj građevinskoj čestici koja graniči s izgrađenim građevinskim česticama) u već izgrađenim dijelovima naselja, nova se građevina može graditi i na postojećoj građevnoj čestici manje veličine od propisane ukoliko se pri tome poštuje postojeća matrica naselja (parcelacija), ali pod uvjetom da je veličina te građevine i njena lokacija u skladu sa svim odrednicama koje se odnose na koeficijent izgrađenosti, te minimalne udaljenosti od javne prometne površine, susjedne međe i drugih građevina.

Minimalna površina tlocrtne projekcije obiteljske stambene građevine unutar građevinskog područja naselja ne može biti manja od 40 m².

Pomoćne, poljoprivredne i manje gospodarske građevine u funkciji osnovne namjene grade se na građevinskoj čestici osnovne namjene na način da zajedno s osnovnom građevinom moraju biti zadovoljeni uvjeti gradnje određeni za osnovnu građevinu.

Članak 18.

Višestambene građevine grade se kao samostojeće građevine, a samo izuzetno, kad se radi o interpolaciji odnosno dovršetku postojeće strukture, kao poluugrađene i ugrađene građevine.

Obvezujući prostorni pokazatelji za izgradnju višestambenih građevina određeni su u slijedećoj tablici pri čemu su maksimalni koeficijenti izgrađenosti kig i iskoristivosti kis određeni za nadzemne dijelove građevine. U nadzemne dijelove građevine ubrajaju se sve etaže osim potpuno ukopane podzemne etaže ako je namijenjena isključivo za smještaj vozila i/ili servisnih i tehničkih sadržaja kao što su kotlovnice i sl.

Tablica 3. Obvezujući prostorni pokazatelji za višestambene građevine i građevine javne i društvene namjene

način gradnje	najmanja površina građ. čestice	najveća veličina građ.	Koeficijent izgrađenosti (kig)	Koeficijent iskoristivosti
slobodnostojeće	900	2000	0,3	1,2
Poluugrađene	-	420	0,3	1,2
Ugrađene	-	300	0,4	1,5

Najmanji koeficijent izgrađenosti kig =0,1.

Ukoliko se radi o rekonstrukciji, odnosno prenamjeni i dogradnji neophodnoj za funkcioniranje građevine kao cjeline, može se predvidjeti i veća izgrađenost od one iz prethodnog stavka pod uvjetom da se rekonstrukcijom, odnosno prenamjenom i dogradnjom ne remeti funkcioniranje postojeće građevine kao i susjednih građevina u skladu sa svim odrednicama koje se odnose na minimalne udaljenosti od javne prometne površine, susjedne međe i drugih građevina, te da bude oblikovano u skladu s okolinom, ali ne više od 10% povećanja vrijednosti u prethodnoj tablici.

Maksimalni koeficijenti izgrađenosti kig i iskoristivosti kis za izgradnju na građevinskim česticama za građevine javne i društvene namjene određuju se kao i za poslovne građevine.

Površina građevinske čestice za višestambene građevine i građevine javne i društvene namjene određuje se za svaku pojedinačnu građevinu i obuhvaća površinu potrebnu za redovitu upotrebu građevine što uključuje i potrebne parkirališne garažne površine korisnika građevine.

Članak 19.

Gospodarske građevine mogu se graditi kao samostojće građevine, a samo izuzetno, kad se radi o interpolaciji odnosno dovršetku postojeće strukture, kao poluugrađene i ugrađene građevine.

Obvezujući prostorni pokazatelji za izgradnju gospodarske građevine za tihe i čiste djelatnosti bez opasnosti od požara i eksplozije određeni su u slijedećoj tablici pri čemu su maksimalni koeficijenti izgrađenosti kig i iskoristivosti kis određeni za nadzemne dijelove građevine. U nadzemne dijelove građevine ubrajaju se sve etaže osim potpuno ukopane podzemne etaže ako je namijenjena isključivo za smještaj vozila i/ili servisnih i tehničkih sadržaja kao što su kotlovnice i sl.

Tablica 4. Obvezujući prostorni pokazatelji za gospodarske građevine unutar građevinskog područja naselja

način gradnje	najmanja površina građ. čestice	najveća veličina građ. čestice	Koeficijent izgrađenosti nadzemno (kig)	Koeficijent iskoristivosti nadzemno
slobodnostojeć	600	2000	0,3	1,2
poluugrađene	600	2000	0,4	1,2
ugrađene	600	2000	0,4	1,2

Najmanji koeficijent izgrađenosti kig =0,1.

Površina građevinske čestice za poslovne građevine određuje se za svaku pojedinačnu građevinu i obuhvaća površinu potrebnu za redovitu upotrebu građevine što uključuje i potrebne parkirališne garažne površine korisnika građevine.

Izuzetno koeficijent izgrađenosti može biti veći ali ne veći od 0,5 i to za:

- interpolacije (kada su susjedne čestice već izgrađene) u izgrađenim dijelovima građevinskih područja te
- u središnjem dijelu prostora naselja općinskog središta Gradac, ukoliko se tako odredi prostornim planovima užeg područja.

Poljoprivredne građevine na zasebnoj građevinskoj čestici grade se uz poštivanje slijedećih uvjeta:

- minimalna i maksimalna površina određuje se kao i za gospodarske građevine,
- koeficijenti: $k_{ig}=0,2$; $k_{is}=0,4$.

Obvezujući prostorni pokazatelji za izgradnju gospodarske građevine za bučne i potencijalno opasne djelatnosti određeni su u članku 77. ovih odredbi.

Prostornim planovima užeg područja (UPU) mogu se propisati i drugačiji (stroži) uvjeti u pogledu oblika, veličine i izgrađenosti građevne čestice ovisno o gustoći i postojećoj tipologiji izgradnje.

Članak 20.

Sportsko rekreacijske građevine koje se grade na zasebnim građevnim česticama grade se na način da trebaju biti zadovoljeni slijedeći uvjeti:

- maksimalna veličina građevinske čestice nije određena, a ovisi o vrsti i načinu korištenja građevine,
- najveći k_{ig} iznosi 0,2 za čestice na kojima se planira izgradnja otvorenih igrališta i bazena s time da se uračunavaju samo površine pratećih građevina uz osnovni sportski teren ili bazen (garderobe, sanitarije, uredi, priručno skladište, trgovina sportskim artiklima, ugostiteljski sadržaji, pogonske prostorije bazena i sl.)
- najveći k_{ig} iznosi 0,4 za čestice na kojima se planira izgradnja sportskih građevina, zatvorenih sportskih terena i bazena, a u najveći k_{ig} uračunavaju se i površine za prateće građevine.

Sportsko rekreacijske građevine koje se grade kao prateći sadržaji na građevnim česticama uz osnovnu građevinu druge namjene trebaju biti zadovoljeni uvjeti gradnje određeni za osnovnu građevinu, a u ukupni k_{ig} uračunavaju se površine zatvorenih sportskih terena i bazena te ostalih pratećih sadržaja uz osnovni sportski teren ili bazen (garderobe, sanitarije, uredi, priručno skladište, pogonske prostorije bazena i sl.), a površine otvorenih sportskih terena i bazena se ne uračunavaju. Građevine društvene namjene koje se grade na zasebnim građevnim česticama grade se na način da trebaju biti zadovoljeni slijedeći uvjeti:

- veličina i površina građevina i pripadajućih čestica društvene namjene se određuje prema vrsti primjenom normativa iz članka 81. ovih odredbi,
- najmanja dozvoljena veličina građevne čestice za izgradnju građevina društvene namjene je:
  - 500 m² - kod formiranja novih čestica za izgradnju slobodnostojećih građevina,
  - 400 m² - na postojećim, katastarski definiranim građevnim česticama pri interpolaciji građevina u izgrađeno i uređeno neizgrađeno područje.
- koeficijenti: $k_{ig}=0,6$ i $k_{is}=2,4$.

2.2.2. SMJEŠTAJ GRAĐEVINA NA GRAĐEVNOJ ČESTICI

Članak 21.

Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici, odnosno unutar zahvata u prostoru određuje se uvjetima minimalne udaljenosti od granice građevne čestice.

Slobodnostojeće građevine moraju biti udaljene najmanje 3 m od bočnih i dvorišne granice čestice. Iznimno se na česticama užim od 15 m građevina može graditi na udaljenosti do 1 m od jedne bočne granice čestice, pri čemu se na zidovima koji su izgrađeni na udaljenosti manje od 3 m od granice susjedne čestice mogu izvoditi isključivo fiksni otvori s neprovidnim staklom. Dijelovi potpuno ukopane podzemne etaže ako je namijenjena isključivo za smještaj vozila i/ili servisnih i tehničkih sadržaja kao što su kotlovnice i sl. mogu se graditi i na manjoj udaljenosti ali ne manjoj od 1,0 metra.

Iznimno kod interpolacije u već izgrađenim dijelovima naselja (izgradnja na neizgrađenoj građevinskoj čestici koja graniči s izgrađenim građevinskim česticama), u slučaju da oblik građevne čestice te tradicijska organizacija čestice ne dozvoljavaju način izgradnje određen u prethodnom stavku ovog članka, udaljenost građevine od susjedne međe može biti i manja, ali ne manja od 1,0 m, i to u slučaju da smještaj građevine na susjednoj građevnoj čestici omogućava postizanje propisanog minimalnog razmaka između građevina, odnosno poštivanje ritma izgradnje u naselju ili dijelu naselja, pod uvjetom da se na jednoj strani građevne čestice osigura nesmetan prilaz na njezin stražnji dio najmanje širine 3,0 m.

Dogradnja i nadogradnja na postojećim građevinama ne može se dozvoliti na dijelovima koji su izgrađeni na udaljenosti manjoj od 3 m od susjedne čestice.

Iznimno, na manjoj udaljenosti od 3,0 m, dozvoljava se dogradnja i/ili nadogradnja kao i zamjena postojeće građevine tako da se može zadržati postojeća udaljenost od susjedne međe, ali ne manja od 1 m, uz uvjet da je građevina koja se dograđuje ili nadograđuje izgrađena u skladu s tako izdanom građevinskom dozvolom i da se poštuju ostali uvjeti za uređenje prostora i određeni maksimalni odnosno postojeći koeficijent izgrađenosti.

Na dijelu građevine koja je izgrađena na udaljenosti manjoj od 3,0 m od susjedne međe, ne mogu se projektirati niti izvoditi otvori, osim ako se na susjednoj građevnoj čestici nalazi javna površina (javni put, zelenilo i sl.).

Otvorima se u smislu stavaka 1. i 4. ovog članka ne smatraju fiksna ustakljenja neprozirnim staklom maksimalne veličine 60 x 60 cm, dijelovi zida od staklene opeke, ventilacijski otvori najšireg promjera 20 cm, odnosno stranice 15 cm, a kroz koje se ventilacija odvija prirodnim putem i kroz koji nije moguće ostvariti vizualni kontakt.

Članak 22.

Građevine koje se izgrađuju na poluugrađeni način (dvojne građevine) jednom svojom stranom se prislanjaju na granicu susjedne građevne čestice, odnosno uz susjednu građevinu. Zid između dviju građevina mora se izvesti kao protupožarni.

Članak 23.

Udaljenost ostalih dijelova građevine izgrađenih na poluugrađeni način, otvorenih prema susjednoj građevnoj čestici (nadstrešnice, balkoni, prohodne terase i otvorena stubišta) ne može biti manja od 3,0 m od granice građevne čestice.

Članak 24.

Građevine koje se izgrađuju u nizu dvjema svojim stranama se prislanjaju na granice susjednih građevnih čestica i uz susjedne građevine. Zidovi između dviju građevina moraju se izvesti kao protupožarni.

Članak 25.

Udaljenost gospodarskih građevina s izvorima zagađenja i gnojišta kao i gospodarskih građevina izgrađenih od drveta ili u kojima se sprema sijeno i slama mora iznositi najmanje 5,0 m od susjedne međe.

Izuzetno, udaljenost gospodarskih građevina s izvorima zagađenja i gnojišta od susjedne međe može biti i manja, ali ne manje od 1,0 m, pod uvjetom da se na toj dubini susjedne građevne čestice određuju uvjeti ili već postoji gnojište, odnosno građevina s izvorima zagađenja ili ukoliko se radi o rekonstrukciji postojeće gospodarske građevine ili izgradnji zamjenske.

Dno i stijenke gnojišta do visine 1,0 m od razine terena moraju biti izvedeni od nepropusnog materijala. Sva tekućina iz staja, svinjaca i gnojišta mora se odvesti u jame i silose za osoku i ne smije se razlijevati po okolnom terenu.

Članak 26.

Kao dvojne ili u nizu mogu se na zajedničkoj međi graditi i gospodarske građevine bez izvora zagađenja pod uvjetom:

- da su izgrađene od vatrootpornog materijala,
- da su izvedeni vatrootporni zidovi, te
- da nisu izvedeni nikakvi otvori prema susjednoj čestici.

Članak 27.

Uz stambenu građevinu, na istoj građevnoj čestici se mogu graditi pomoćne, manje poslovne i gospodarske građevine, koje sa stambenom građevinom čine stambenu i gospodarsku cjelinu i to:

- prislonjene uz stambene građevine na istoj građevnoj čestici na poluugrađeni način,
- odvojeno od stambene građevine na istoj građevnoj čestici,
- na međi, kao dvojne građevine, uz uvjet da je zid prema susjednoj čestici izveden od vatrootpornog materijala, da se u zidu prema susjedu ne grade otvori, da se odvod krovne vode i snijega riješi na pripadajuću građevnu česticu

Odredbe iz stavka 1 ovog članka, alineja 1. i 3. ne odnose se na građevine iz stavka 25.

Članak 28.

Udaljenost građevine od regulacijskog pravca ne može biti manja od 5,0 metara za osnovnu građevinu, za gospodarske objekte s izvorima zagađenja ne manja od 20,0 metara, za pomoćne građevine ne manja od 10,0 m osim za garaže koje se mogu graditi na istoj udaljenosti kao i osnovna građevina.

Udaljenost pčelinjaka od susjedne međe ne može biti manja od 10,0 m, ako su letišta okrenuta prema međi, a najmanje 5,0 m, ako su okrenuta u drugim pravcima, odnosno sukladno posebnim propisima (Pravilnik o držanju pčela i katastru pčelinje paše NN 18/08, 29/13, 42/13 i 65/14).

U već izgrađenim dijelovima građevinskog područja i u slučajevima nepovoljne konfiguracije terena, ako su građevine na susjednim česticama na manjoj udaljenosti od propisane u stavku 1. ove točke, može se za izgradnju nove građevine dozvoliti i manja udaljenost od propisane, ali ne manja od već pretežito formiranog uličnog građevinskog pravca sa zatečenom izgradnjom u potezu, osim za građevine sa izvorima zagađenja i pčelinjake čija se udaljenost ne može mijenjati.

Izuzetno od stavka 1. i 2. ovog članka na regulacijskom pravcu može se izgraditi garaža pod uvjetom da je čestica na strmom terenu, te ne postoji mogućnost izgradnje garaže u njenoj dubini i pod uvjetom da je preglednost na tom dijelu takva da korištenje takve garaže ne ugrožava javni promet ili da drugim propisom nije drugačije određeno.

Članak 29.

Građevinska čestica ne može se osnivati na način koji bi onemogućavao uređenje korita i oblikovanje inundacije potrebne za maksimalni protok vode ili pristup vodotoku.

Ako građevinska čestica graniči s vodotokom, udaljenost regulacijske linije građevinske čestice od granice vodnog dobra (vodotok i pripadajući mu zemljišni pojas) ne može biti manja od 6,0 m.

Za svaku eventualnu neophodnu gradnju, odnosno za sve zahvate unutar ovog pojasa potrebno je ishoditi suglasnosti nadležnih vodoprivrednih službi.

Članak 30.

Udaljenost između građevina mora biti veća od visine više građevine, ali ne manja od 6,0 m.

Izuzeto, međusobna udaljenost građevina može biti i manja u slučajevima iz članka 21. ali ne manja od 3,0 m i ako se dokaže, uzimajući u obzir požarno opterećenje, brzinu širenja požara, požarne karakteristike materijala građevine, veličinu otvora na vanjskim zidovima građevine i dr., da se požar neće prenijeti na susjedne građevine ili mora biti odvojena od susjednih građevina požarnim zidom vatrootpornosti najmanje 90 minuta, koji u slučaju da građevina ima krovnu konstrukciju (ne odnosi se na ravni krov vatrootpornosti najmanje 90 minuta) nadvisuje krov građevine najmanje 0,5 m ili završava dvostranom konzolom iste vatrootpornosti, dužine najmanje 1 m ispod pokrova krovišta, koji mora biti od negorivog materijala najmanje na dužini konzole.

Građevine u kojima se obavlja proizvodnja ili skladištenje ili promet zapaljivim tekućinama i plinovima, eksplozivima, pirotehničkim sredstvima i streljivom moraju biti udaljene od susjednih građevina prema posebnom propisu.

Visina građevine iz stavka 1. ovog članka mjeri se na zabatnoj strani od sljemena krovišta do završne kote uređenog terena, a na ostalim stranama i kod ravnih krovnih konstrukcija od visine vijenca do završne kote uređenog terena.

Iznimno, kad se radi o zamjeni postojeće građevine novom, može se zadržati i postojeća udaljenost između građevina iako je manja od one propisane stavkom 1. ovog članka.

Navedena odredba iz stavka 1. i 2. ovog članka odnosi se i na dvorišne građevine na istoj građevnoj čestici, osim građevina iz članka 32.

Članak 31.

Međusobni razmak između građevina može biti iznimno i manji od propisanog stavkom 1. prethodnog članka u slučajevima iz članka 21. ali ne manja od 3,0 m u i kada je tehničkom dokumentacijom dokazano da konstrukcija građevine ima povećani stupanj otpornosti na rušenje od elementarnih nepogoda i da u slučaju potresa ili ratnih razaranja rušenje građevine neće izazvati oštećenja na susjednim građevinama.

Članak 32.

Udaljenost gospodarskih građevina s potencijalnim izvorom zagađenja od stambenih i poslovnih građevina na istoj građevinskoj čestici ne može biti manja od 12,0 m, a u postojećim dvorištima gdje se to ne može postići dopušta se najmanja udaljenost od 8,0 m.

Udaljenost gnojišta, gnojišnih jama od stambenih i poslovnih građevina na istoj građevinskoj čestici ne može biti manja od 15,0 m, a od građevina za snabdijevanje vodom (bunari, izvori, cisterne i sl.) i ulične ograde ne manja od 20,0 m.

Udaljenost gospodarskih građevina u kojima se sprema sijeno i slama ili su izgrađene od drveta, mora iznositi najmanje 5,0 m od susjednih građevina.

Udaljenost pčelinjaka od stambenih, poslovnih i gospodarskih građevina u kojima boravi stoka ne može biti manja od 10,0 m.

Udaljenost ostalih gospodarskih građevina od stambenih i poslovnih građevina ne može biti manja od udaljenosti određenih u stavku 1 i 2 članka 30.

2.2.3.

VISINA I OBLIKOVANJE GRAĐEVINA

Članak 33.

Visina građevine mjeri se od konačno zaravnatog i uređenog terena uz pročelje građevine na njenom najnižem dijelu do gornjeg ruba stropne konstrukcije, odnosno vrha nadozida potkrovlja, čija visina ne može biti viša od 1,2 metra.

Najveći broj etaža i najveće dozvoljene visine, zavisno o namjeni građevine, određene su u slijedećoj tablici:

Građevina	Najveći broj nadzemnih etaža	Najveća dozvoljena visina
stambene i stambeno-poslovne	Pr+1+Pk ili Pr+2	9,0 m
poslovne	Pr+1+Pk ili Pr+2	9,0 m
višestambene	Pr+1+Pk ili Pr+2	10,0 m

pomoćne i manje gospodarske	Pr	3,5 m
gospodarske (tihe i čiste djelatnosti)	Pr+1+Pk ili Pr+2	9,0 m
društvene namjene	Pr+1+Pk ili Pr+2	10,0 m
sportsko – rekreacijske, osnovne	Pr	10,0 m
sportsko – rekreacijske, prateće	Pr	4,0 m

Unutar osnovne sportsko rekreacijske građevine na najviše $\frac{1}{4}$ tlocrtnne površine građevine unutar dozvoljene maksimalne visine može se za prateće sadržaje smjestiti i više etaža.

Za sve vrste građevina omogućuje se izgradnja suterena, podruma i podzemnih (potpuno ukopanih) etaža ali poštujući najveće dozvoljene visine. Maksimalna širina pristupa u podrumsku, odnosno podzemnu etažu je 5,5 metara.

Iznimno od stavka 1. ovog članka, omogućuje se gradnja gospodarskih građevina viših od propisanih kada je to nužno zbog djelatnosti koja se u njima obavljaju i to isključujući prostor zaštićenih povijesnih cjelina naselja, te kontaktnih područja spomenika kulturne i prirodne baštine.

Članak 34.

Dijelovi (etaže) i visina građevine su:

- Prizemlje (P) je dio građevine čiji se prostor nalazi neposredno na površini, odnosno najviše 1,5 m iznad konačno uređenog i zaravnatog terena mjereno na najnižoj točki uz pročelje građevine ili čiji se prostor nalazi iznad podruma i/ili suterena (ispod poda kata ili krova),
- Suteran (Su) je dio građevine čiji se prostor nalazi ispod poda prizemlja i ukopan je do 50% svoga volumena u konačno uređeni i zaravnani teren uz pročelje građevine, odnosno da je najmanje jednim svojim pročeljem izvan terena,
- Podrum (Po) je dio građevine koji je potpuno ukopan ili je ukopan više od 50% svoga volumena u konačno uređeni zaravnani teren i čiji se prostor nalazi ispod poda prizemlja, odnosno suterena,
- Kat (K) je dio građevine čiji se prostor nalazi između dva stropa iznad prizemlja,
- Potkrovlje (Pk) je dio građevine čiji se prostor nalazi iznad zadnjega kata i neposredno ispod kosog ili zaobljenog krova,
- Visina građevine mjeri se od konačno zaravnatog i uređenog terena uz pročelje građevine na njegovom najnižem dijelu do gornjeg ruba stropne konstrukcije zadnjega kata, odnosno vrha nadozida potkrovlja, čija visina ne može biti viša od 1,2 m,
- Ukupna visina građevine mjeri se od konačno zaravnatog i uređenog terena na njegovom najnižem dijelu uz pročelje građevine do najviše točke krova (sljemena).

Rekonstrukcija postojećih građevina izgrađenih prema građevinskoj dozvoli, stambene, društvene, gospodarske i ugostiteljsko-turističke namjene u građevinskim područjima naselja, te svih građevina izgrađenih prije 15. veljače 1968. godine, određuje se pod istim uvjetima kao za nove građevine.

Rekonstrukcija postojećih građevina izgrađenih prema građevinskoj dozvoli, stambene, društvene, gospodarske i ugostiteljsko-turističke namjene u građevinskim područjima naselja, te svih građevina izgrađenih prije 15. veljače 1968. godine, koje se nalaze na udaljenosti od granice građevne čestice manjoj od one utvrđene čl. 21. određuje se do zadanih elemenata za novu gradnju u odnosu na postojeću formiranu građevnu česticu.

Za rekonstrukciju i zamjenu postojećih stambenih, stambeno poslovnih i ostalih građevina kada su jedan ili više od sljedećih uvjeta: površina građevne čestice, udaljenost od susjedne međe, udaljenost od nerazvrstanih i razvrstanih prometnica i drugih javno prometnih površina, manji od planom dopuštenih ili je koeficijent izgrađenosti veći od planom dopuštenog, određuju se sljedeći uvjeti:

- a) dopušta se samo nadogradnja nad postojećim gabaritima do planom dopuštene visine, u istim tlocrtnim dimenzijama, odnosno kako su udaljenosti definirane tlocrtom postojeće građevine;
- b) dopušta se izgradnja jedne podzemne etaže (podrum) u postojećim gabaritima;
- c) dopušta se izgradnja pristupne rampe, samo ako se etaža koristi kao parking (garaža);
- d) dopušta se izgradnja pristupnog stepeništa van postojećih gabarita.

Članak 35.

Tavanski prostori mogu se prenamijeniti u stambene ili druge svrhe ukoliko se prenamjena može izvršiti u postojećim gabaritima.

Izvedena ravna krovišta mogu se preurediti u kosa. Rekonstrukcija će se izvršiti u skladu s ovim odredbama (visina nadozida, nagib krovišta).

Članak 36.

Maksimalni dozvoljeni nagib krovišta kod izvedbe kosih krovnih konstrukcija je do 25°.

Prozori potkrovlja mogu biti izvedeni u kosini krova ili na zabatnom zidu ili kao vertikalni otvori u kosini krova (krovne kućice), sa svojom krovnom konstrukcijom.

Članak 37.

Horizontalni i vertikalni gabariti građevina, oblikovanje pročelja i krovišta, te upotrijebljeni građevinski materijali u starim dijelovima naselja moraju biti usklađeni s okolnim građevinama, krajolikom i tradicijskim načinom izgradnje.

Građevine koje se izgrađuju na poluugrađeni način ili u nizu moraju s građevinom na koju su prislonjeni činiti arhitektonsku cjelinu.

U dijelovima naselja sa vrijednom ruralnom arhitekturom preporučuje se korištenje građevinskih elemenata karakterističnih za tu arhitekturu.

2.2.4.

OGRADJE I PARTERNO UREĐENJE

Članak 38.

Ulična ograda podiže se iza regulacijskog pravca u odnosu na javnu prometnu površinu.

Ulazna vrata na uličnoj ogradi moraju se otvarati na česticu, tako da ne ugrožavaju promet na javnoj površini.

Članak 39.

Ograda se može podizati prema ulici i prema susjednim česticama najveće ukupne visine 1,50 m.

Iznimno, ograde mogu biti više od 1,50 m, kada je to nužno radi zaštite građevine ili načina njenog korištenja (npr. građevina posebne namjene, trafostanice i sl.).

Članak 40.

Ogradu je moguće izvesti jednim dijelom ili u potpunosti providnom. Kameno ili betonsko podnožje ulične ograde ne može biti više od 70 cm. Dio ulične ograde iznad punog podnožja mora biti providan, izvedeno od drveta, pocinčane žice ili drugog materijala sličnih karakteristika ili izveden kao zeleni nasad (živica).

Članak 41.

Dio građevne čestice, organiziran kao gospodarsko dvorište na kojem slobodno borave domaće životinje, mora se ograditi ogradom koja onemogućava njihovo kretanje van čestice.

Članak 42.

Zabranjuje se postavljanje ograde i potpornih zidova kojima bi se sprječavao slobodan prolaz uz vodotoke, te koji bi smanjili propusnu moć vodotoka ili na drugi način ugrozili vodotok i pripadajući mu zemljišni pojas (vodno dobro). Za svaku eventualnu neophodnu gradnju unutar ovog pojasa potrebno je ishoditi suglasnosti nadležnih vodoprivrednih službi.

Članak 43.

Teren oko građevine, potporne zidove, terase i sl. treba izvesti na način da se ne narušava izgled naselja, te da se ne promijeni prirodno otjecanje vode na štetu susjednog zemljišta, odnosno susjednih građevina.

Najveća visina potpornog zida ne može biti veća od 2,0 m. U slučaju da je potrebno izgraditi potporni zid veće visine, tada je isti potrebno izvesti u terasama, s horizontalnom udaljenošću zidova od min 1,5 m, a teren svake terase ozeleniti.

Članak 44.

Prilazne stepenice, terase u razini terena ili do najviše 60 cm iznad razine terena, potporni zidovi i sl. mogu se graditi i izvan površine za razvoj tlocrta građevine, ali na način da se na jednoj strani građevne čestice osigura nesmetan prilaz na stražnji dio građevne čestice minimalne širine 3,0 m.

Prilazne stepenice za ulaz u stambeni ili poslovni prostor ne mogu se izvoditi na javnoj površini.

2.2.5.

PRIKLJUČAK NA PROMETNU INFRASTRUKTURU

Članak 45.

Građevna čestica mora imati osigurani pristup na prometnu površinu najmanje širine 3,0 m.

Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevine i gašenja požara na građevini i otvorenom prostoru, građevina mora imati vatrogasni prilaz određen prema posebnom propisu.

U slučaju prilaza na javnu cestu u postupku utvrđivanja uvjeta uređenja građevne čestice potrebno je ishoditi posebne uvjete priključenja od strane nadležne uprave koja tim cestama upravlja.

U slučaju kada se građevna čestica nalazi uz spoj ulica različitog značaja, prilaz s te čestice na javnu prometnu površinu obavezno se ostvaruje preko ulice nižeg značaja.

Služnost za prilaz na građevnu česticu može se utvrđivati samo izuzetno, kada je to dozvoljeno važećim zakonskim propisima, te u slučajevima već izgrađenih građevnih čestica koje nemaju direktan prilaz na javnu prometnu površinu, a isti se ne može ishoditi.

U smislu ovog Plana prometnom površinom se smatra površina koja se kao takva koristi u naravi, da po njoj svatko može nesmetano prolaziti pješice ili vozilom i kada nije evidentirana u katastru niti zemljišnim knjigama, te se može smatrati da je time osiguran prometni pristup na građevinsku česticu. Uz rezervaciju prostora za proširenje prometne površine moguća je gradnja određenih zgrada s priključenjem na postojeću prometnu površinu prije planiranog proširenja te površine sukladno stavku (1) ovog članka.

2.2.6.

KOMUNALNO OPREMANJE GRAĐEVINA

Članak 46.

Ako na dijelu građevinskog područja postoji vodovodna mreža i ako za to postoje tehnički uvjeti građevina se obvezatno mora priključiti na vodovod, a u drugim slučajevima opskrba pitkom vodom se rješava na higijenski način prema mjesnim prilikama i sanitarno - tehničkim uvjetima (gusterna).

Priključivanje građevina na vodovodnu, elektroopskrbnu i telekomunikacijsku mrežu obavlja se na način propisan od nadležnih službi. Radi omogućavanja gašenja požara na građevini i otvorenom prostoru prilikom gradnje ili rekonstrukcije vodoopskrbnih mreža mora se, ukoliko ne postoji, predvidjeti vanjska hidrantska mreža.

Otpadne vode iz domaćinstva, do izgradnje javnog sustava odvodnje, trebaju se upuštati u propisno izvedene vodonepropusne sabirne jame.

2.3.

Izgrađene strukture izvan građevinskog područja

Članak 47.

Građevine što se, u skladu s odredbama Zakona o prostornom uređenju, mogu ili moraju graditi izvan građevinskog područja, moraju se projektirati, graditi i koristiti na način da ne ometaju poljoprivrednu proizvodnju, gospodarenje šumama i vodama, te korištenje drugih građevina i objekata, a da pri tome ne ugrožavaju vrijednosti čovjekovog okoliša i krajolika.

Izvan građevinskog područja mogu se neposrednom provedbom ovog Plana graditi i građevine za koje se ne određuju građevinska područja i to samo:

- građevina namijenjenih poljoprivrednoj proizvodnji (građevine za potrebe poljoprivrede, stočarstva i ribarstva),
- građevine u funkciji gospodarenja šumama i lova: lugarnice, lovački domovi/kuće, hranilišta, pojilišta i sl.
- infrastrukturne građevine (prometne s pratećim sadržajima, energetske i komunalne),
- vojne i druge građevine od interesa za obranu zemlje i zaštitu od elementarnih nepogoda,
- građevine za eksploataciju mineralnih sirovina,
- rekreacijske građevine (sportsko-rekreacijskih igrališta na otvorenom s pratećim zgradama, ZIP-line),
- pilovi (križevi) i manje kapelice.

Prilikom smještaja navedenih sadržaja potrebno je ispuniti sve propisane uvjete zaštite okoliša i očuvanja krajobraza.

Građevine iz alineje 1. stavka 2. ovog članka mogu se graditi pod uvjetom da zadovoljavaju u pogledu minimalne veličine posjeda, broja uvjetnih grla, ekonomske isplativosti i drugih posebnih uvjeta utvrđenih ovim odredbama.

Pod građevinama u smislu alineje 1. stavka 2. ovog članka ne smatraju se građevine povremenog stanovanja ("vikendice").

Na zemljištu kategorije „osobito vrijedno obradivo tlo“ (P1; prikazano na kartografskom prikazu br.1. Korištenje i namjena površina) ne dozvoljava se izgradnja, nego su te površine namijenjene isključivo poljodjelskoj obradi.

Iznimno, na kategoriji zemljišta iz prethodnog stavka dozvoljava se izgradnja samo infrastrukturnih građevina predviđenih ovim Planom te smještaj staklenika i platenika za uzgoj (povrća, voća, cvijeća) na način da nije u suprotnosti s propisima o zaštiti okoliša.

Na dijelu poljoprivrednih površina iz stavka 6. ovog članka na kojima je određeno šire istražno područje potencijalnih ležišta gipsa (prikazano na kartografskom prikazu br. 3. ovog Plana), može se planirati eksploatacija; zone eksploatacije utvrdit će se temeljem detaljnih istražnih radova i procjene utjecaja na okoliš (obveza izrade propisana čl. 26. odredbi za provođenje PPŽ-a) na način da se eksploatacija usmjeri samo na područja uzvišenja ("bili-glavica") uvažavajući maksimalnu zaštitu poljoprivrednih površina.

Na područjima: II. i III. zaštitne zone vodocpilišta, poljoprivredno zemljište u Planu označeno kao vrijedno obradivo tlo, prirodni predjeli, odnosno prirodni resursi: vode (zaštitne zone voda) i šume, području ekološke mreže, područjima ugroženih dijelova okoliša, arheološkim lokalitetima, zonama povijesne baštine i kulturnih dobara izvan područja naselja dopušta se gradnja uvažavajući posebne mjere zaštite i uvjete uređenja prostora određenih ovim Planom, Prostornim planom županije i posebnim propisima.

2.3.1.

GRAĐEVINE U FUNKCIJI OBAVLJANJA POLJOPRIVREDNE DJELATNOSTI

*Gospodarsko - stambeni sklopovi (farme)***Članak 48.**

Izvan građevinskog područja, u funkciji obavljanja poljoprivrednih i stočarskih djelatnosti može se planirati smještaj slijedećih gospodarskih sadržaja:

- poljoprivredno gospodarstvo (farma), koje sadrži gospodarske sadržaje za potrebe biljne i stočarske proizvodnje, te stambene površine za potrebe stanovanja vlasnika i uposlenih djelatnika.
- građevine za uzgoj bilja (staklenici, plastenici) poljoprivrednih kultura,
- građevine za uzgoj životinja (tovilišta),
- spremišta u vinogradima i spremišta voća u voćnjacima, ostave za alat, oruđe, kultivatore i sl.
- skloništa za ljude i stoku na pašnjacima udaljenim od naselja.

Smještaj građevina iz stavka 1. ovog članka ne može se planirati u slijedećim područjima:

- I. i II. zaštitna zona vodocrpilišta;
- poljoprivredno zemljište u Planu označeno kao osobito vrijedno obradivo tlo (P1), i vrijedno obradivo tlo (P2),
- šumsko zemljište,
- zaštićeni dijelovi prirode i dijelovi prirode Planom predviđeni za zaštitu,
- arheološke zone i lokaliteti,
- zone povijesne baštine i kulturnih dobara izvan područja naselja,
- zone memorijalne baštine.

Izgradnju građevina iz članku 48., stavku 1., alineji 1. moguće je planirati na zemljištu od 20 ha i više, a za potrebe seoskog turizma na zemljištu od 2 ha i više. Minimalna veličina zemljišta na kojem je moguće planirati građevine za potrebe biljne proizvodnje (farme) izvan građevinskog područja u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti iznosi 1 ha i to bez stanovanja.

Poljoprivredno gospodarstvo (farma) je funkcionalno povezana grupa zgrada za potrebe biljne i stočarske proizvodnje s pripadajućim poljoprivrednim zemljištem prvenstveno namijenjena poljoprivrednoj proizvodnji. Uz ove osnovne sadržaje na poljoprivrednom gospodarstvu moguć je smještaj i sadržaja za pružanje turističkih usluga u seljačkom domaćinstvu, obrtu registriranom za obavljanje poljoprivredne djelatnosti ili pravnoj osobi registriranoj za obavljanje poljoprivredne djelatnosti. Ovi se sadržaji ne mogu planirati bez osnovnih sadržaja.

Izgradnju poljoprivrednog gospodarstva (farme), koji sadrži gospodarske sadržaje, te stambene površine za potrebe stanovanja vlasnika i uposlenih djelatnika moguće je planirati samo na zemljištu ne manjem od 2 ha i to za prijavljeno obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo.

Zemljište na kojem se izgrađuje farma mora imati osiguran pristup s javne prometne površine.

Na zemljištu veličine ne manje od 5000 m² (od čega minimalno 2000 m² treba biti u vlasništvu investitora, i zajedno čini funkcionalnu i pravnu cjelinu), a koje je namijenjeno obavljanju poljoprivrednih i stočarskih djelatnosti, može se planirati smještaj slijedećih gospodarskih sadržaja:

- građevine za uzgoj (staklenici, plastenici) poljoprivrednih kultura,
- građevine za uzgoj životinja (tovilišta),
- vinski podrumi,
- spremišta u vinogradima i spremišta voća u voćnjacima, ostave za alat, oruđe, kultivatore i sl.

Skloništa za ljude i stoku na pašnjacima udaljenim od naselja mogu se graditi kao prizemne građevine tlocrtno površine do 100 m² i visine vijenca do 3,5 metra.

Članak 49.

Zgrade koje se mogu graditi u sklopu farme su osnovne gospodarske građevine za potrebe biljne i stočarske proizvodnje, te uz njih:

- građevine za potrebe prerade i pakiranja poljoprivrednih proizvoda koji su u cijelosti ili pretežno proizvedeni na farmi,
- stambene građevine za potrebe stanovanja vlasnika i uposlenih djelatnika kao prizemne (P) građevine uz mogućnost izvedbe potkrovlja (Pk), ukupne građevinske (bruto) površine do 200 m²,
- pomoćne građevine (garaže, spremišta poljoprivrednih strojeva, alata i sl.),
- građevine ugostiteljsko-turističke namjene za potrebe seoskog turizma kao prizemne (P) građevine uz mogućnost izvedbe kata ili potkrovlja (Pk), ukupne građevinske (bruto) površine do 200 m² i koja čini funkcionalnu i arhitektonsku cjelinu sa stambenom građevinom.

Članak 50.

Površina i raspored građevina iz prethodnog članka utvrđuju se u skladu s potrebama tehnologije pojedine vrste poljoprivredne djelatnosti.

Za izgradnju pojedinih vrsta građevina iz prethodnog članka primjenjuju se odredbe za izgradnju tih građevina unutar građevinskih područja, s tim da je max. koeficijent izgrađenosti 0,1.

Izuzetno, visina građevina može biti i veća od propisanih ukoliko to njihova funkcija ili neki tehnološki proces uvjetuje (silos i sl.).

Uvjetuje se izgradnja prvenstveno osnovnih građevina, a istovremeno ili tek u slijedećim etapama izgradnja pratećih stambenih građevina i građevina ugostiteljsko-turističke namjene.

Smještaj građevina je potrebno tako organizirati kako bi se postiglo njihovo grupiranje u jednom dijelu zemljišta.

Članak 51.

Građevine iz članka 49. namijenjene intenzivnoj biljnoj proizvodnji smještaju se na udaljenosti od najmanje 100 m od građevinskog područja naselja.

Minimalne udaljenosti tih građevina od javnih cesta iznose: 100 m od državnih, 50 m od županijskih i 30 m od lokalnih cesta.

Članak 52.

Izvan građevinskog područja može se dozvoliti gradnja gospodarskih građevina za uzgoj stoke i peradi - tovilista.

Minimalni broj uvjetnih grla temeljem kojeg se može dozvoliti izgradnja građevina za uzgoj stoke - tovilista iznosi 10 uvjetnih grla. Uvjetnim grlom podrazumijeva se grlo težine 500 kg i obilježava koeficijentom 1,00. Sve vrste stoke svode se na uvjetna grla primjenom slijedećih koeficijenata iz tablice 1:

<i>Vrsta stoke</i>	<i>Koeficijent</i>	<i>max. broj grla</i>
- krava, steona junica	1,00	10
- bik	1,40	7
- vol	1,20	8
- junad 1-2 godine	0,70	14
- junad 6-12 mjeseci	0,50	20
- telad	0,25	40
- krmača + prasad	0,055	180
- tovne svinje do 6 mjeseci	0,25	40
- mlade svinje 2-6 mjeseci	0,13	77
- teški konji	1,20	8
- srednje teški konji	1,00	10
- laki konji	0,80	13
- ždrebad	0,75	13
- ovce, koze i jarci	0,10	100
- janjad i jarad	0,05	200
- tova perad	0,00055	u turnusu 4.500
- konzumne nesilice	0,002	5.000
- rasplodne nesilice	0,0033	3.000
- nojevi	1,20	8
- sitni glodavci	0,005	2.000
- krznaši	0,005	2.000

Površina građevinske čestice za građevine iz stavka 1 ovog članka ne može biti manja od 5.000 m², s najvećim koeficijentom izgrađenosti do 0,4 i kis 0,4.

Članak 53.

Radi sprečavanja negativnih utjecaja, građevine za intenzivnu stočarsku i peradarsku proizvodnju (stočne farme) moraju biti udaljene od građevinskih područja naselja. Planom se određuju minimalne udaljenosti takvih građevina od građevinskih područja naselja, ovisno o broju uvjetnih grla:

Tablica 5. Prikaz odnosa broja uvjetnih grla i obvezatnih minimalnih udaljenosti građevina za uzgoj životinja od građevinskih područja naselja i prometnica

Broj uvjetnih grla	Minimalne udaljenosti			
	od građevinskog područja (m)	od državne ceste (m)	od županijske ceste (m)	od lokalne ceste (m)
10-50	50	50	30	10
51-100	100	50	30	10
101-200	200	80	40	20

Broj uvjetnih grla	Minimalne udaljenosti			
	od građevinskog područja (m)	od državne ceste (m)	od županijske ceste (m)	od lokalne ceste (m)
201-400	400	100	50	30
401 i više	500	100	50	30

Udaljenost točilišta od nerazvrstanih cesta određuje se sukladno s člankom 92. ovih odredbi.

Izuzetno, udaljenost točilišta od stambene građevine na usamljenoj izgrađenoj građevinskoj čestici može biti i manja ukoliko je o tome suglasan vlasnik građevine na navedenom građevinskom području, pod uvjetom da je točilište propisno udaljeno od drugih građevinskih područja.

Za gospodarske građevine za uzgoj životinja, što će se graditi na čestici zatečenog gospodarstva, udaljenost od stambene zgrade tog gospodarstva ne smije biti manja od 30 m, uz uvjet da su propisno udaljene od ostalih lokaliteta utvrđenih u tablici iz stavka 1. ovog članka.

Članak 54.

Oblikovanje građevina na biljnim i životinjskim (točilištima) farmama mora biti u skladu s lokalnom graditeljskom tradicijom i to naročito:

- tlocrt građevine izdužen, s preporučenim omjerom stranica od približno 1:1,5, a sljeme krova mora pratiti smjer dužeg dijela građevine,
- krov mora biti dvostrešan, s eventualno zabatnim krovnim trokutima, nagiba do 30°,
- temelj prizemlja, odnosno kota gornjeg ruba stropne konstrukcije podruma ne smije biti viši od 60 cm od završne kote uređenog terena uz građevinu na višem dijelu terena.

Etažna visina pojedinačnih gospodarskih građevina je prizemlje s mogućnošću izvedbe podruma te najvećom visinom vijenca do 5 m, osim građevine za stanovanje čija je maksimalna visina podrum, prizemlje i kat, s mogućnošću izvedbe stambenog potkrovlja i najvećom visinom vijenca do 8 m.

Obvezatno je oblikovanje vanjskog prostora građevina na način da se predvidi ozelenjivanje prostora oko građevina i sadnja zaštitnog drveća prema stambenim naseljima i javnim cestama.

Članak 55.

Izgradnja biljnih i životinjskih (točilišta) farmi moguća je jedino u slučaju da je omogućeno priključivanje poljoprivrednog zemljišta na kojem se gradi farma na javnu prometnu mrežu kao i opskrba vodom, sabiranje i odvodnja otpadnih voda, opskrba električnom energijom, odlaganje otpada i sl.

Izgradnja biljnih i životinjskih (točilišta) farmi ne dozvoljava na području koje je PPUO Ružić određeno za posebni režim korištenja; šumsko i poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene (zaštitna šuma, šuma posebne namjene i osobito vrijedno obradivo tlo), prirodni predjeli planirani za zaštitu, zone arheološke baštine i kulturnih dobara.

Članak 56.

Poljoprivredno zemljište koje je služilo kao osnova za izgradnju farme (biljne i stočarske proizvodnje) ne može se parcelirati na manje dijelove.

Ostale gospodarske građevine u funkciji poljoprivredne proizvodnje

Članak 57.

Poljoprivredne (pomoćne) gospodarske građevine-*spremišta (spremišta alata i/ili za potrebe privremenog skladištenje poljoprivrednih i spremišta drva u šumama)* mogu se graditi samo na poljoprivrednim zemljištima čija površina nije manja od 5.000 m².

Članak 58.

Zemljište koje je služilo kao osnova za izdavanje utvrđivanje uvjeta za izgradnju poljoprivredne gospodarske građevine ne može se parcelirati na manje dijelove.

Članak 59.

Etažna visina pojedinačnih gospodarskih građevina je prizemlje s najvećom visinom vijenca do 3,5 m mjereno od najniže kote uređenog terena. Izuzetak su građevine kod kojih tehnološki proces zahtjeva veću visinu (npr. sušare i sl.). Oblikovanje pojedinačnih gospodarskih građevina mora biti u skladu s lokalnom graditeljskom tradicijom.

Maksimalna površina spremišta na poljoprivrednim površinama ne može biti veća od 20 m².

Udaljenost gospodarske građevine od granice poljoprivrednog zemljišta ne može biti manja od 3 m.

Međusobna udaljenost gospodarskih građevina, koje su izgrađene na susjednim česticama ne može biti manja od 6,0 m.

Članak 60.

Spremišta se ne mogu izgrađivati na području koje je PPUO Ružić određeno za posebni režim korištenja; poljoprivredno tlo kategorije P1, prirodni predjeli planirani za zaštitu, zone arheološke baštine i kulturnih dobara.

Članak 61.

Gospodarske građevine iz članka 57., ne moraju se priključiti na prometnu i komunalnu infrastrukturu.

Članak 62.

Izvan građevinskog područja mogu se graditi **staklenici i plastenici** za uzgoj povrća, voća i cvijeća.

Staklenicima odnosno plastenicima se smatraju montažne građevine s ostakljenom nosivom konstrukcijom odnosno montažne građevine od plastične folije na nosivoj konstrukciji, čija udaljenost od susjednih čestica može iznositi najmanje 3,0 m.

Iznimno udaljenost plastenika od međe može biti manja od 3,0 m, a ne manja od 1,0 m, ako je širina građevinske čestice manja od 15,0 m.

Staklenici, odnosno plastenici do 100 m² tlocrtne površine mogu se postavljati na građevinskom zemljištu, a iznad 100 m² tlocrtne površine samo izvan građevinskog područja.

Staklenici i plastenici se ne mogu izgrađivati na području koje je PPUO Ružić određeno za posebni režim korištenja; prirodni predjeli planirani za zaštitu, zone arheološke baštine i kulturnih dobara.

Članak 63.

Izgradnju uzgajališta i pratećih sadržaja za uzgoj ribe, rakova i školjaka izvan zaštićenih dijelova prirode moguće je planirati kao izdvojene zone gospodarske namjene na manje vrijednom poljoprivrednom zemljištu u kartografskom prikazu označenom kao „ostalo poljoprivredno tlo i šumsko zemljište“, koritima i rukavcima vodotoka. Planirana površina za gradnju pratećih sadržaja ne smije biti veća od 10% površine zone.

Maksimalni iskop za bazene ribnjaka je na dubinu do 2,5 m. Udaljenost ribnjaka od susjednih čestica mora biti takva da ne utječe na vodni režim susjednog obradivog zemljišta, a ovisno o strukturi tla.

Materijal koji nastaje prilikom iskopa potrebno je, u pravilu, deponirati uz lokaciju ribnjaka, odnosno iskoristiti ga za uređenje okolnog prostora, kako bi se po prestanku njegovog korištenja iskoristio za sanaciju iskopa.

Članak 64.

Za **pčelinjake** se primjenjuju odredbe za provođenje koje vrijede i u građevinskom području.

Članak 65.

Rekonstrukcija **skloništa za ljude i stoku** odnosno tradicijskih „stanova“ na udaljenijim pašnjacima gdje se u toplijem dijelu godine odvija intenzivna ispaša, izvodi se prema uvjetima iz članka 135. Odredbi za provođenje ovog Plana.

2.3.2.

ŠPORTSKO - REKREACIJSKE GRAĐEVINE

Članak 66.

Planom se izvan građevinskog područja omogućuje utvrđivanje uvjeta za izgradnju rekreacijskih građevina - pojedinačnih otvorenih sportskih terena namijenjenih sportskoj rekreaciji.

Izvan građevinskih područja omogućuje se smještaj rekreacijskih građevina i sadržaja kao što su: planinarski i lovački dom, sklonište za sklanjanje planinara, uređivanje planinarskih i ostalih staza i šetnica, odmorišta i sl. U tu svrhu planom su, kao rekreacijska područja za planinarenje i lov, određene padine Svilaje i Moseća.

Športski tereni mogu zauzimati 50% površine čestice, a 30% površine čestice mora biti ozelenjeno.

Građevine iz stavka 1. ovog članka ne smiju se graditi na oranicama, voćnjacima i vinogradima 1. i 2. bonitetne klase.

Članak 67.

Područje rekreacije iz prethodnog članka obuhvaća površine šume isključivo osnovne namjene (Š2), površine šume posebne namjene (Š3) te ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište za koje se primjenjuju mjere zaštite sukladno posebnom zakonu.

Unutar područja rekreacije određene su dvije lokacije za smještaj lovačkog doma, oznaka L (kartografski prikaz 1. Korištenje i namjena površina) kao građevine maksimalne veličine do 200 m² bruto izgrađene površine, najviše visine 5,0 metara i najveći broj etaža: jednu nadzemnu etažu uz mogućnost izvedbe podruma i potkrovlja.

Članak 68.

Planom je omogućena izgradnja planinarskog doma na području Svilaje, izvan područja posebnog rezervata šumske vegetacije, iznad kote terena 600 m.n.m. i na području Moseća iznad kote terena od 500 m.n.m i to kao građevine maksimalne veličine do 200 m² bruto površine, najveće visine 5,0 metra i najviše jedne nadzemne etaže uz mogućnost izvedbe podruma i potkrovlja. U svrhu izgradnje navedene građevine nije dozvoljeno planiranje i izgradnja novih prometnica već se ona mora locirati na način da se koriste postojeći šumski i poljski putevi.

Pod uređivanjem planinarskih staza, ostalih staza i šetnica, podrazumijeva se uređivanje postojećih staza i/ili uređivanje novih maksimalne širine 1,0 m koje u cijelosti prate konfiguraciju terena.

Odmorišta se mogu uređivati uz planinarske staze i šetnice na podobnim lokacijama – prirodna proširenja i zaravni na način da se opremaju potrebnom opremom: klupe, koševi i sl. bez promjene prirodne konfiguracije terena.

2.3.3.

GRAĐEVINE ZA ISTRAŽIVANJE I ISKORIŠTAVANJE MINERALNIH SIROVINA

Članak 69.

Eksploatacija mineralnih sirovina vezana je na iskorištenje prirodnih resursa, što uvjetuje smještaj te djelatnosti uz ležišta sirovina. Istražni radovi i eksploatacija se odobravaju u skladu s posebnim propisima.

Planom su određena eksploatacijska polja (označena na kartografskom prikazu br. 1 korištenje i namjena prostora) Podi - Baljci i Baljci II.

Na postojećoj lokaciji Baljci II određeno je područje za eksploataciju kremenog pijeska uz uvjet da se eksploatacija mineralnih sirovina ne može se obavljati:

- na način koji ugrožava podzemne vode,
- na udaljenosti manjoj od 100 m od postojećih stambenih građevina ili građevina u kojima se odvija poslovna djelatnost za eksploataciju bez primjene eksplozivnih sredstava (miniranja), odnosno 2.000 m za eksploataciju uz primjenu eksplozivnih sredstava (miniranja), a napušteni dijelovi unutar ovih prostora se moraju sanirati.
- na udaljenosti manjoj od 200 m od koridora javnih cesta, odnosno za eksploataciju bez primjene eksplozivnih sredstava (miniranja), na minimalnoj zračnoj udaljenosti od osi kolnika:
  - državne ceste 150 m,
  - županijske ceste 100 m,

- lokalne ceste 50 m i
- ostalih cesta 25 m.

Sukladno uvjetima plana šireg područja, na lokaciji Podi - Baljci određeno je područje za eksploataciju kremenog pijeska površine 46,5 ha na način da je u površinu eksploatacijskog polja uključeno područje koje zahvaća u cijelosti samo jednu uzvisinu, odnosno da se slijedi jedna visinska kota te uz uvjet da se eksploatacija mineralnih sirovina ne može se obavljati:

- na način koji ugrožava podzemne vode,
- na udaljenosti manjoj od 200 m od postojećih stambenih građevina ili građevina u kojima se odvija poslovna djelatnost za eksploataciju bez primjene eksplozivnih sredstava (miniranja), odnosno 2.000 m za eksploataciju uz primjenu eksplozivnih sredstava (miniranja),
- na udaljenosti manjoj od 200 m od koridora javnih cesta, odnosno za eksploataciju bez primjene eksplozivnih sredstava (miniranja), na minimalnoj zračnoj udaljenosti od osi kolnika:
  - državne ceste 150 m,
  - županijske ceste 100 m,
  - lokalne ceste 50 m i
  - ostalih cesta 25 m, te
- na način da se eksploatacijom maksimalno zaštite vrijednosti krajobraza eksploatacija treba zahvatiti cijelo brdo do kote podnožja brda okolnog terena.

Transport u proizvodnji i preradi mineralnih sirovina mora se organizirati izvan naseljenih područja.

Nakon završene eksploatacije mineralnih sirovina ili trajnog obustavljanja radova rudarska organizacija je dužna izvršiti sanacijske radove.

Na području obuhvata Plana dvije su lokacije na kojima je nekad postojala eksploatacija, ali koje nisu u funkciji. Obzirom da ne zadovoljavaju minimalne kriterije za određivanje lokacija za eksploataciju koji su određeni planom šireg područja Planom je određena njihova sanacija i to:

- lokacija Ružić – gipsa radi nedovoljne udaljenosti od naselja, nepovoljnog utjecaja na prirodne i stvorene vrijednosti prostora (izloženost s lokacije mauzoleja u Otavicama, te nepovoljan utjecaj na vizualne vrijednosti prostora), te nepovoljnog smještaja u odnosu na vodozaštitne zone sukladno važećim propisima (IV zona vodozaštite),
- lokacije na kojima je nekada postojala eksploatacija: Baljci I - kreneni pijesak radi nedovoljne udaljenosti od javnih cesta,
- obim sanacije potrebno je utvrditi na način da nema nepovoljnih utjecaja na sadržaje u neposrednoj blizini.

2.3.4.

OSTALA IZGRADNJA IZVAN GRAĐEVINSKOG PODRUČJA

Članak 70.

Izvan građevinskog područja moguća je izgradnja **benzinskih postaja** s pratećim sadržajima na lokacijama koje će biti određene ovim Planom. Pod pratećim sadržajima

podrazumijevaju se ugostiteljski sadržaji do bruto površine 300 m², trgovački sadržaji do bruto površine 100 m² i sanitarni objekti. Uvjeti izgradnje su određeni slijedećim:

- najveći broj etaža - 1,
- najveća visina vijenca 4 m,
- kosi krov nagiba do 30° ili ravni krov.

Izvan građevinskog područja moguća je uz prometnice izgradnja **odmorišta** s pratećim sadržajima. Pod pratećim sadržajima podrazumijevaju se samo sanitarni objekti.

Izgradnja građevina iz ovog članka ne dozvoljava se na zemljištu poljoprivredne i šumske namjene određenog na kartografskom prikazu br. 1. Korištenje i namjena površina kao šumsko i poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene; zaštitna šuma, šuma posebne namjene i osobito vrijedno obradivo tlo.

Članak 71.

Izvan građevinskog područja omogućuje se smještaj **infrastrukturnih građevina** (prometne, energetske i komunalne infrastrukture).

Uvjeti smještaja građevina iz stavka 1. ovog članka određeni su u točki 5. Uvjeti za utvrđivanje koridora/ trasa i površina za prometne i komunalne infrastrukturne sustave ovih odredbi.

Članak 72.

Gospodarenje divljači i lovištima provodi se temeljem lovnogospodarske osnove. U skladu s posebnim propisom omogućuje se utvrđivanje lovišta i uzgajanje divljači izvan građevinskih područja. Granice lovišta moraju biti udaljene najmanje 300 m od granica građevinskih područja.

U svrhu izgradnje građevina za potrebe lova ovim Planom određene su lokacije za smještaj lovnogospodarskih građevina-lovačke kuće, označene na kartografskom prikazu br. 1. Korištenje i namjena površina: gospodarska namjena-lovstvo; lovnogospodarski objekti.

Uvjetuje se izgradnja lovačke kuće kao građevine maksimalne veličine do 200 m² bruto površine i visine najviše jednu nadzemnu etažu uz mogućnost izvedbe podruma i potkrovlja.

Članak 73.

Vojne i druge građevine od interesa za obranu zemlje i zaštitu od elementarnih nepogoda, mogu se izgrađivati izvan građevinskih područja prema posebnim propisima.

Streljane se mogu graditi na minimalnoj udaljenosti 100 m od građevinskog područja i prometnica s tim da metišta budu okrenuta u suprotnom smjeru od njih, a sukladno posebnim uvjetima MUP-a.

Izvan građevinskog područja moguća je izgradnja kapelica najveće tlocrtne površine 12 m².

2.4. POVRŠINE IZVAN NASELJA ZA IZDVOJENE NAMJENE

Članak 74.

Površine za izdvojene namjene na području Općine Ružić su razgraničene na:

- gospodarsku namjenu
- društvenu namjenu
- sportsko-rekreacijsku namjenu
- groblja.

Razgraničenje površina izvan naselja za izdvojene namjene određeno je granicama građevinskih područja, na kartografskim prikazima br. 1. „Korištenje i namjena površina“, mj. 1:25000 i br. 4. Građevinska područja, mj. 1:5000.

3.

Uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti

Članak 75.

Pod gospodarskim djelatnostima podrazumijevaju se građevine proizvodne industrijske (proizvodni pogoni) i proizvodne zanatske namjene (malo i srednje poduzetništvo), građevine proizvodne poljoprivredne namjene te građevine komunalno servisne namjene (skladišta i servisi) i poslovne namjene, te ostale slične djelatnosti koje svojim postojanjem i radom ne otežavaju i ugrožavaju ostale funkcije i okoliš u naselju.

Integriranjem gospodarskih djelatnosti na jednom prostoru formiraju se gospodarske zone. Ove zone se formiraju unutar građevinskog područja naselja ili kao zasebna građevinska područja gospodarske namjene izdvojeno u odnosu na prostor za razvoj naselja.

Građevinska područja izdvojenih zona gospodarske namjene određenih ovim Prostornim planom, prikazana su na kartografskom prikazu br. 1. Korištenje i namjena površina i 4. Granice građevinskih područja te u tablici 6.

Tablica 6.: Zone gospodarske namjene u izdvojenim građevinskim područjima

GOSPODARSKA NAMJENA	NASELJE	POVRŠINA ha
PROIZVODNA I POSLOVNA NAMJENA (OZNAKA I)	Kljake	14,51
	Mirlović Polje/Vriska glava (punionica vode)	2,70
	Ružić	13,74
	Ukupno (I)	30,95
PROIZVODNE POLJOPRIVREDNE NAMJENE (POLJOPRIVREDNA ZONA) (OZNAKA IP)	Kljake	5,40
	Ukupno (IP)	5,40
KOMUNALNO SERVISNA I POSLOVNA NAMJENA (OZNAKA K)	Umljanović	2,20
	Ukupno (K)	2,20
UGOSTITELJSKO -TURISTIČKA NAMJENA (OZNAKA T)	Mirlović Polje, Krakovača	15,45
	Čavoglave	2,80
	Ukupno (T)	18,25
UKUPNO OPĆINA		56,80

Na području naselja Kljake planirana je gospodarska zona za potrebe poljoprivredne proizvodnje – poljoprivredna zona. Unutar ove zone planiran je smještaj stočnog sajma, hladnjača za voće i povrće, klaonica, silosa za žitarice, mlinova, veletrgovina i ostalih kompatibilnih sadržaja.

Svi sadržaji koji se smještavaju unutar gospodarskih zona planiranih ovim Planom moraju biti usuglašeni s odredbama posebnih zakonskih propisa kojima je regulirana zaštita voda.

Članak 76.

U sklopu zona gospodarskih djelatnosti izdvojenih građevinskih područja gospodarske namjene, izgradnja treba biti tako koncipirana da:

- najveći koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (Kig) iznosi do 0,4, za proizvodne (I, IP), komunalne i poslovne namjene(K) te 0,3 za ugostiteljsko turističku namjenu (T), a najmanji 0,1,
- maksimalni koeficijent iskoristivosti građevne čestice (Kis) iznosi 1,0,
- minimalna veličina građevne čestice za proizvodnu industrijsku namjenu iznosi 2.500 m², a za proizvodnu zanatsku i poslovnu namjenu iznosi 600 m²,
- najviša visina građevina može iznositi 8,5 m, odnosno dvije nadzemne etaže (Pr+1), a iznimno i više za pojedine građevine ili dijelove građevine u kojima proizvodno-tehnološki proces to zahtijeva,
- najmanja udaljenost građevine od susjednih čestica mora biti veća ili jednaka njezinoj visini, ali ne manja od 5,0 m,
- najmanje 20% od ukupne površine građevne čestice mora biti ozelenjeno,
- udaljenost građevina proizvodne namjene od građevinskog područja naselja, odnosno građevinskih čestica stambene i javne namjene iznosi najmanje 25,0 m, a moraju biti odijeljene zelenim pojasom ili javnom prometnom površinom, zaštitnim infrastrukturnim koridorom i sl.
- udaljenost građevina proizvodne namjene od susjedne stambene građevine ne može biti manja od 40,0 m.
- građevna čestica mora imati osiguran pristup na javnu prometnu površinu najmanje širine kolnika od 5,5 m,
- prostor za potrebna parkirališna mjesta osigurava se na građevinskoj čestici sukladno odredbama članka 93.

Građevine za obradu otpada (skladišta, reciklažna dvorišta) mogu se smještavati isključivo u izdvojenim zonama gospodarske namjene.

Pod otpadom koji se može smještavati u građevinama za skladištenje otpada (skladišta) podrazumijeva se samo neorganski neopasni materijal (metal, staklo, plastika, drvo i sl.).

Uz proizvodne, zanatske i skladišne građevine u zonama gospodarskih djelatnosti moguća je izgradnja trgovačkih i ugostiteljskih sadržaja u funkciji zone.

Smještaj stočnog sajma sa svim potrebnim pratećim sadržajima moguć je unutar zone gospodarske namjene Ružić. Detaljni uvjeti gradnje odredit će se u urbanističkom planu uređenja sukladno uvjetima određenim u članku 77.

Unutar zona gospodarske - proizvodne i poslovne namjene nije moguć smještaj građevina za uzgoj stoke i stambenih građevina.

Članak 77.

Unutar građevinskog područja naselja moguća je gradnja proizvodnih ili komunalno-servisnih gospodarskih građevina, odnosno građevina bučnih i potencijalno opasnih djelatnosti. Uvjeti izgradnje ovih građevina određeni su slijedećim:

- površina čestice ovih građevina iznosi minimalno 600 m², a maksimalno 2000 m².
- koeficijent izgrađenosti kig za građevinske čestice iznosi kig =0,4 za izgradnju građevine na slobodnostojeći način; najmanji koeficijent izgrađenosti kig =0,1 uz maksimalni koeficijent iskoristivosti građevne čestice (Kis) iznosi 1,0,
- najviša visina vijenca građevina može iznositi 9,0 m, odnosno dvije nadzemne etaže (Pr+1), a iznimno i više za pojedine građevine ili dijelove građevine u kojima proizvodno-tehnološki proces to zahtijeva.
- građevine moraju biti udaljene najmanje 25,0 m od građevinskih čestica stambenih i javnih građevina, te odijeljene zelenim pojasom najmanje širine 15,0 m ili javnom prometnom površinom, zaštitnim infrastrukturnim koridorom i sl., te da svojom djelatnošću ne stvaraju buku veću od dozvoljenih veličina za tu djelatnost, odnosno da svojim postojanjem i radom ne zagađuju tlo, vodu i zrak; udaljenost od građevinskih čestica stambenih i javnih građevina može biti i manja, ali ne manja od 15,0 m, ako između gospodarskih i drugih građevina postoji tampon visokog zelenila.
- udaljenost građevina od susjedne stambene građevine ne može biti manja od 40,0 m, a od stambene građevine izgrađene na istoj građevnoj čestici, ne manja od 20,0 m.
- minimalna udaljenost od granice građevinske čestice je 4,0 metra.
- površina građevinske čestice obuhvaća površinu potrebno za redovitu upotrebu građevine što uključuje i potrebne parkirališne garažne površine korisnika građevine.
- građevne čestice građevina gospodarske djelatnosti potrebno je ograditi zaštitnom ogradom dovoljne visine kako bi se spriječio nekontrolirani ulaz ljudi i životinja.

Smještaj gospodarskih građevina unutar građevinskog područja naselja moguć je i na manjoj udaljenosti od propisane iz stavka 1. ovog članka ukoliko se djelatnost obavlja unutar građevine na način da su provedene sve mjere kojima se osigurava da razina buke izvan građevine zadovoljava uvjete za stambene zone sukladno posebnom propisu, ali ne manje od 3,0 m. Minimalne udaljenosti od granice građevinske čestice, regulacijskog i građevinskog pravca određuju se kao i za stambene građevine.

Članak 78.

Unutar područja zone gospodarske namjene moguća je i izgradnja trgovačkih (trgovački kompleksi i centri, veletržnica i sl.), poslovnih, uslužnih i ostalih sličnih građevina i treba biti tako koncipirana da:

- najmanja veličina građevne čestice za građevine pretežito uslužnih djelatnosti iznosi 2.000 m², a za građevine pretežito trgovačkih i komunalno-servisnih djelatnosti iznosi 4.000 m²,
- najmanja udaljenost građevine od susjednih čestica mora biti veća ili jednaka njezinoj visini
- visina građevina mjerena od kote zaravnatog terena do vijenca krovišta može iznositi najviše 10,0 m,
- dozvoljena visina građevine iznosi tri etaže, uz mogućnost izvedbe podrumskih etaža,

- maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice (Kig) iznosi 0,4, a najmanji 0,1,
- maksimalni koeficijent iskoristivosti građevne čestice (Kis) iznosi 1,5,
- minimalna udaljenost od granice građevinske čestice je 4,0 metra.
- najmanje 20% od ukupne površine građevne čestice mora biti uređeno kao parkovno zelenilo,
- prostor za potrebna parkirališna mjesta osigurava se na građevinskoj čestici sukladno odredbama članka 93.

Unutar zona gospodarske, ugostiteljsko turističke namjene izgradnja građevina i treba biti tako koncipirana da:

- maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice (Kig) iznosi 0,3,
- maksimalni koeficijent iskoristivosti građevne čestice (Kis) iznosi 1,2 za zonu Krakovača (Mirlović Polje),
- visina građevina mjerena od kote zaravnatog terena do vijenca krovišta može iznositi najviše 13,0 m za zonu Krakovača (Mirlović Polje),
- dozvoljena etažnost građevine iznosi četiri etaže za zonu Krakovača (Mirlović Polje), uz mogućnost izvedbe podrumskih etaža,
- minimalna udaljenost od granice građevinske čestice je 4,0 metra.
- najmanje 20% od ukupne površine građevne čestice mora biti uređeno kao parkovno zelenilo,
- prostor za potrebna parkirališna mjesta osigurava se na čestici sukladno odredbama članka 93.

Članak 79.

Za izgradnju građevine za eksploataciju vode (**punionica vode**) utvrđeno je građevinsko područje gospodarske namjene na području naselja Mirlović polje (označeno na kartografskom prikazu Građevinska područja - list D28). Izgradnja treba biti koncipirana sukladno uvjetima određenim u članku 76.

4.

Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti

Članak 80.

Pod društvenim djelatnostima podrazumijevaju se građevine za:

- odgoj i obrazovanje,
- zdravstvo i socijalnu skrb,
- kulturne i društvene organizacije,
- javne i prateće sadržaje (banka, pošta i sl.),
- šport i rekreaciju,
- vjerske građevine.

Članak 81.

Za izgradnju građevina iz članka 80. koriste se slijedeći orijentacijski normativi:

Tablica 7. Prostorni normativi za planiranje središnjih funkcija

Sadržaj	Bruto građevinska površina (m ²)	Površina čestice
Predškolska ustanova	35 m ² /djetetu	min 2000 m ²

Sadržaj	Bruto građevinska površina (m ²)	Površina čestice
Osnovno obrazovanje	5,0 m ² /učeniku	30 - 50 m ² /učeniku
Srednje obrazovanje	6,5 m ² /učeniku	30 - 50 m ² /učeniku
Đački domovi	15 m ² /učeniku	25-30 m ² /učeniku
Ambulante	0,04 m ² /st	
Centar za socijalni rad		25-30 m ² /korisniku
Dom za djecu i omladinu	20-30 m ² /djetetu	
Domovi za stare	15 m ² /korisniku	
Dom umirovljenika	38-42 m ² /korisniku	50 m ² /korisniku

Navedeni normativi određuju minimalne potrebe kvalitetnog opremanja naselja pratećim sadržajima, no ukoliko postoji interes pojedinih investitora za izgradnjom, površina pratećih sadržaja može premašiti navedene normative.

Površina građevne čestice građevine predškolske ustanove iznosi najmanje 25 m² po djetetu, ako je građevina dvoetažna s time da površina građevne čestice ne može biti manja od 2.000 m². Iznimno ukoliko se čestica vrtića smješta uz česticu škole može biti i manja ali ne manja od 1000 m².

Koeficijent izgrađenosti građevne čestice na kojoj će se graditi škola ili predškolska ustanova iznosi najviše 0,3, u kojeg se ne uračunavaju površine vanjskih sportskih terena i prostora za odmor i rekreaciju učenika, odnosno djece (terase u nivou terena). Maksimalni koeficijent iskoristivosti je 0,9.

Navedeni normativi određuju minimalne potrebe kvalitetnog opremanja naselja pratećim sadržajima, no ukoliko postoji interes pojedinih investitora za izgradnjom, površina pratećih sadržaja može premašiti navedene normative.

Članak 82.

Površina građevne čestice građevina društvenih djelatnosti utvrđuje se shodno potrebama te građevine i u pravilu obuhvaća zemljište ispod građevine i zemljište potrebno za redovitu uporabu građevine.

Članak 83.

Koeficijenti izgrađenost građevnih čestica i koeficijent iskoristivosti za izgradnju građevina iz članka 80., alineja 2, 3, 4 i 6 određuju se kao i za stambene građevine, odnosno kao i za građevine iste namjene unutar građevinskih područja naselja.

Visina građevina iz članka 80. ne može biti viša od prizemlja + 2 kata, odnosno 9,0 metara do vijenca građevine.

Iznimno, visine dijelova građevina (zvonici, dimnjaci kotlovnica i sl.) mogu biti veće od propisanih u prethodnom stavku ove točke.

Članak 84.

Udaljenost građevina iz članka 80. od susjedne međe mora biti veća ili jednaka polovici njene visine, ali ne manja od 3,0 m.

Ako se građevina predškolske ustanove ili školske zgrade grade sjeverno od postojeće građevine, njihova udaljenost od te građevine mora iznositi najmanje tri njegove visine (visina mjerena od konačno zaravnatog terena neposredno uz građevinu na nižem dijelu do sljemena krovišta građevina), odnosno ako se ispred navedenih javnih sadržaja gradi nova građevina, njena udaljenost prema jugu od navedenih javnih sadržaja ne može biti manja njene trostruke visine.

Na građevinskoj čestici namijenjenoj za građevine društvenih djelatnosti, odnosno na javnoj prometnoj površini uz tu česticu potrebno je osigurati broj parkirališnih mjesta za osobna vozila i autobuse prema normativima iz članka 93.

Građevine iz članka 80. moraju biti izvedene u skladu s posebnim propisima koji se odnose na arhitektonske barijere, tako da nema zapreka za kretanje niti jedne kategorije stanovništva.

Članak 85.

Sportsko rekreacijske zone (oznaka R1) koje su ovim Planom određene kao građevinska područja izdvojene namjene, prikazane su u kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina i 4. Građevinska područja, a pregled po naseljima i osnovni pokazatelji u odnosu na planiranu namjenu i površinu prikazani su u tablici 8.

Tablica 8. Zone sportsko - rekreacijske namjene u izdvojenim građevinskim područjima

Naselje	Sportsko-rekreacijska namjena - R1	
	Površina ha	Planirani sadržaji
Čavoglave	16,2	- otvoreni i zatvoreni sportski tereni, i prateći sadržaji: garderobe, sanitarije, uredi, spremišta i trgovine - razni zabavni i ugostiteljski sadržaji
Kljake	0,77	- otvoreni sportski tereni i prateći sadržaji: garderobe, sanitarije, uredi, skladišta i manji ugostiteljski objekt do 100 m ² BRP
Mirlović Polje/Vukušići	3,96	- otvoreni sportski tereni i prateći sadržaji: garderobe, sanitarije, uredi, spremišta - ugostiteljski, trgovački i zabavni sadržaji
Moseć	0,54	- otvoreni sportski tereni i prateći sadržaji: garderobe, sanitarije, uredi, spremišta i manji ugostiteljski objekt do 100 m ² BRP
Moseć - Strunje	0,16	- otvoreni sportski tereni i prateći sadržaji: garderobe, sanitarije, uredi, spremišta i manji ugostiteljski objekt do 100 m ² BRP
Ružić/Mauzolej	1,55	- otvoreni sportski tereni i prateći sadržaji: garderobe, sanitarije, uredi, spremišta i manji ugostiteljski objekt ne veći od 100 m ² BRP

Naselje	Sportsko-rekreacijska namjena - R1	
	Površina ha	Planirani sadržaji
Ružić	0,32	- otvoreni sportski tereni i prateći sadržaji: garderobe, sanitarije, uredi, spremišta i manji ugostiteljski objekti ne veći od 100 m ² BRP
OPĆINA UKUPNO	23,50	

Za gradnju unutar građevinskog područja sportsko- rekreacijske namjene (R1) trebaju biti zadovoljeni slijedeći uvjeti:

- ukupna tlocrtna bruto površina zatvorenih i natkrivenih građevina može iznositi najviše 10% površine sportskih terena i sadržaja,
- najmanje 40% površine tog građevinskog područja treba biti uređeno kao parkovni nasadi i prirodno zelenilo.
- maksimalna veličina građevinske čestice može odgovarati i ukupnoj površini zone, a ovisi o vrsti i načinu korištenja građevine,
- za čestice na kojima se planira izgradnja otvorenih igrališta i bazena s time da se uračunavaju samo površine pratećih građevina uz osnovni sportski teren ili bazen (garderobe, sanitarije, uredi, priručno skladište, trgovina sportskim artiklima, ugostiteljski sadržaji, pogonske prostorije bazena i sl.) najveći kig iznosi 0,2, a najveći kis je 0,4.
- za čestice na kojima se planira izgradnja sportskih građevina, zatvorenih sportskih terena i bazena, a u najveći kig uračunavaju se i površine za prateće građevine, najveći kig iznosi 0,3 a najveći kis je 0,6.
- najveća visina sportsko-rekreacijske građevine je 13,0 metara, a pratećih građevina je 5,0 metara,
- najveći broj etaža sportsko-rekreacijske građevine je jedna nadzemna etaža uz mogućnost gradnje podruma i mogućnošću da dio građevine (do 30% tlocrtna površina) može imati i veći broj etaža sukladno maksimalnoj visini građevine,
- najveći broj etaža građevine unutar koje su smješteni prateći sadržaji je dvije nadzemne etaže uz mogućnost gradnje podruma,
- prostor za potrebna parkirališna mjesta osigurava se na građevinskoj čestici sukladno odredbama članka 93.

Članak 86.

U planu se zadržavaju sva postojeća groblja na području Općine. Potrebne radnje odnose se na uređivanje i održavanje postojećih groblja te izgradnju potrebnih sadržaja na postojećim grobljima (mrtvačnica, servisni prostor, parkirališta, pješačke površine, sanitarni prostori i sl).

Planira se izgradnja novog groblja u naselju Čavoglave (0,85ha), uz Crkvu Hrvatskih mučenika (za groblje u naselju Čavoglave određena je obvezna izrada urbanističkog plana uređenja) te proširenje postojećeg groblja u naselju Gradac (ukupna površina 1,74ha), a sve prema važećim propisima.

Područje novog groblja, namijenjeno je ukopu umrlih osoba, uz provođenje postupaka određenih važećim propisima i običajima. Lokacija novog groblja prikazana je na kartografskom prikazu br. 1: Korištenje i namjena površina. Planom se utvrđuje koridor rezervacije prostora svih postojećih i planiranih groblja, koja su ili će biti u funkciji komunalnih građevina u širini od najmanje 100 m oko groblja, u kojemu se ne smiju

graditi građevine visokogradnje niti infrastrukturne, ukoliko nisu u funkciji groblja. Iznimno, u koridoru rezervacije prostora groblja mogu se graditi građevine visokogradnje planirane važećim prostornim planovima užih područja, kao i rekonstruirati postojeće građevine ukoliko prostornim planom užeg područja nije planirano njihovo uklanjanje.

Na grobljima se mogu izvoditi potrebni zemljani radovi te graditi građevine visokogradnje, u skladu s obavezama iz važećeg Zakona o grobljima i drugim propisima.

Uvjeti izgradnje građevina pratećih sadržaja određeni su slijedećim:

- najveći broj etaža - prizemlje (1),
- najveća visina vijenca 4,5 m,
- kosi krov nagiba do 30° ili ravni krov.

5.

Uvjeti za utvrđivanje koridora / trasa i površina za prometne i komunalne infrastrukturne sustave

Članak 87.

Ovim prostornim planom je predviđeno opremanje područja Općine Ružić slijedećom prometnom i komunalnom infrastrukturom:

- promet (cestovni, poštanski, javne telekomunikacije),
- energetika (elektroenergetika i plinoopskrba),
- vodno gospodarstvo (korištenje voda, uređenje vodotoka i voda, odvodnja)

Detaljno određivanje trasa prometnica, komunalne i energetske infrastrukture koji su određeni ovim prostornim planom, utvrđuje se idejnim rješenjem, odnosno stručnim podlogama za izdavanje građevinske dozvole, vodeći računa o konfiguraciji tla, posebnim uvjetima i drugim okolnostima.

5.1.

Prometna infrastruktura

Članak 88.

Područjem Općine Ružić prolazi mreža državnih, županijskih i lokalnih prometnica, čije su trase definirane na kartografskom prikazu, br. 1. "Korištenje i namjena površina":

- državna cesta D56 (D33 (Drniš)-Muć-Klis-Grlo (D1).
- županijske ceste Ž6095, Ž6096, Ž6097 i Ž6098, te
- lokalne ceste L65052, L65055, L65056.

Planirane su nove ceste lokalnog značaja kojima se povezuje:

- naselje Moseć (L65052) s državnom cestom D56,
- nova rekreacijska zona u naselju Čavoglave s L65057.

Razvrstavanje postojećih javnih cesta u državne, županijske i lokalne ceste provedeno je temeljem postojećih posebnih propisa, temeljem kojih su moguće promjene u razvrstavanju bez izmjena ovog Plana.

Koridori cesta mogu se prilagođavati konfiguraciji terena (manja odstupanja) što se neće smatrati izmjenom Prostornog plana. Rekonstrukcija dionice ispravkom ili ublažavanjem tehničkih elemenata ceste ne smatra se promjenom trase.

Planom se dopušta uz državnu cestu, županijske i lokalne ceste izgradnja i uređenje biciklističkih staza minimalne širine 1 m do maksimalne širine 1,6 m.

Članak 88a.

Rekonstrukcijom postojećih državnih i drugih razvrstanih cesta potrebno je obuhvatiti cjelovito rješenje trase sa svom infrastrukturom, javno rasvjetom, uređenjem pješačkih nogostupa i dr. u naselju.

Postojeće prometnice (ceste, putovi, ...) koje su evidentirane u TK (1:25000), HOK (1:5000), DOF (1:5000) ili u katastarskom planu, odnosno koje se u naravi koriste kao prometne površine, mogu se rekonstruirati (proširenje kolnika ili pločnika, poboljšanje elemenata ceste i dr.). Unutar postojećih i planiranih prometnih površina moguće je izvođenje glavne i sekundarne vodovodne i kanalizacijske mreže, hidrantske mreže, elektroopskrbe mreže kao i telekomunikacijske mreže.

Članak 88b.

Na mrežu javnih cesta naslanja se mreža nerazvrstanih cesta.

Mrežu nerazvrstanih cesta na području općina Ružić čine: ulice, mjesne ceste, mjesni, poljski i šumski putevi ili ceste koje spajaju dva naselja a nisu razvrstane po posebnim propisima, te druge nerazvrstane javne prometne površine na kojima se odvija promet, a upisane su u registar nerazvrstanih cesta.

Nerazvrstane ceste koriste se na način koji omogućuje uredno odvijanje prometa, ne ugrožava sigurnost sudionika u prometu i ne oštećuje cestu.

Ulicom, u smislu ove Odluke, smatra se izgrađena cestovna površina u naselju, a koja nije razvrstana u javnu cestu.

Mjesnom cestom ili putom, u smislu ove Odluke, smatra se izgrađena površina što prolazi kroz mjesta ili povezuje dva ili više mjesta s javnim cestama i koja nije razvrstana u javnu cestu.

Poljski put je površina koja se koristi za pristup poljoprivrednom i šumskom zemljištu i pristupačan je većem broju raznih korisnika po bilo kojoj osnovi.

Drugim nerazvrstanim javnim prometnim površinama, u smislu ove Odluke, smatraju se površine za promet u mirovanju - parkirališta, pješačke staze, pješački trgovi, javna stubišta, pristupne ceste do gospodarskih i drugih objekata što se koriste za javni promet i slično.

Planom se dopušta uz nerazvrstane ceste izgradnja i uređenje biciklističkih staza minimalne širine 1 m do maksimalne širine 1,6 m.

Članak 89.

Sve javne prometne površine unutar građevinskog područja na koje postoji neposredan pristup s građevnih čestica ili su uvjet za formiranje građevne čestice, moraju se projektirati, graditi i uređivati na način da se omogućuje vođenje komunalne i druge infrastrukture, te moraju biti vezane na sustav javnih prometnica.

Prilaz s građevne čestice na javnu prometnu površinu treba odrediti tako da se ne ugrožava odvijanje prometa na javnoj prometnoj površini.

Članak 90.

Prometnom površinom za pristup na građevinsku česticu smatra površina koja se kao takva koristi u naravi, da po njoj svatko može nesmetano prolaziti pješice ili vozilom i kada nije evidentirana u katastru niti zemljišnim knjigama, te se može smatrati da je time osiguran prometni pristup na građevinsku česticu. Uz rezervaciju prostora za proširenje prometne površine moguća je gradnja zgrada s priključenjem na postojeću prometnu površinu prije planiranog proširenja te površine sukladno uvjetima određenim Planom.

Ulicom se smatra svaka cesta ili javni put unutar građevinskog područja uz kojega se izgrađuju ili postoje stambene ili druge građevine, te na koji te građevine imaju izravan pristup. Ulice u naselju s funkcijom državne, županijske ili lokalne ceste smatraju se tom vrstom ceste (javna cesta).

Ulica iz stavka 1. ovog članka mora imati najmanju širinu 5,5 m (za dvije vozne trake), odnosno 3,5 m (za jednu voznu traku).

Iznimno širina kolnika u izgrađenim dijelovima naselja može biti i manja u skladu s lokalnim ograničenjima uvjetovanim postojećom izgradnjom, ali ne manja od 2,75 m. Uzdužni nagib kolne ceste kojom se osigurava pristup vatrogasnog vozila ne može biti veći od 12%.

Omogućava se gradnja pješačkih staza i putova. Na svim pješačkim pravcima je moguće uređenje odmorišta, platoa i drugih otvorenih sadržaja te je obvezno uklanjanje arhitektonskih barijera za osobe s teškoćama u kretanju.

Za potrebe nove izgradnje na neizgrađenom dijelu građevinskog područja koje se širi uz državnu cestu i županijsku cestu treba osnivati zajedničku sabirnu ulicu preko koje će se ostvariti direktan pristup na javnu prometnu površinu, a sve u skladu s posebnim uvjetima nadležnih tijela i institucija za upravljanje prometnicom na koju se priključuje.

Članak 91.

Kada se javna cesta koja prolazi kroz građevinsko područje uređuje kao ulica, udaljenost regulacijskog pravca od osi ceste mora iznositi najmanje:

kod državne ceste	10,0 m
kod županijske ceste	8,0 m
kod lokalne	5,0 m
nerazvrstane ceste i ostale ulice	3,5 m

Kada se javna cesta koja prolazi kroz građevinsko područje uređuje kao ulica, udaljenost regulacijskog pravca od osi ceste mora iznositi najmanje:

- kod državne ceste	15,0 m
- kod županijske ceste	10,0 m
- kod lokalne	7,5 m
- nerazvrstane ceste i ostale ulice	4,0 m

Izuzetno od stavka 1. alineja 4., kod interpolacije, udaljenost regulacijskog pravca od osi ceste, može biti i manja, uz uvjet da se poštuje regulacijski pravac susjednih izgrađenih čestica, ali ne manja od 2,75 m za ceste izvedene s dvije vozne trake odnosno ne manja od 1,75 m za ceste izvedene s jednom voznom trakom.

Najmanja udaljenost regulacijskog pravca od ruba kolnika treba osigurati mogućnost izgradnje odvodnog jarka, usjeka, nasipa, bankine i nogostupa.

Uz ulice u naseljima treba predvidjeti uređenje pločnika za kretanje pješaka u širini koja ovisi o pretpostavljenom broju korisnika, ali ne manjoj od 1,5 m. U neizgrađenim dijelovima građevinskog područja te za pretežito izgrađena područja gdje lokalni uvjeti to omogućuju, potrebno je osigurati obostrane nogostupe.

Izuzetno, uz kolnik može se osigurati izgradnja nogostupa samo uz jednu stranu ulice. Širina nogostupa može biti i manja ukoliko se propisana širina ne može postići zbog postojeće izgradnja, ali ne manja od 1,5 m.

Ne dozvoljava se izgradnja građevina, zidova i ograda, te podizanje nasada koji sprečavaju proširivanje preuskih ulica, uklanjanje oštih zavoja, te zatvaraju vidno polje vozača i time ometaju promet.

Za građenje objekata i instalacija unutar zaštitnog pojasa javne ceste izdaje lokacijska dozvola, odnosno drugi akt kojim se provode dokumenti prostornog uređenja sukladno posebnom propisu, prethodno se moraju zatražiti uvjeti Hrvatskih cesta d.o.o. kada se radi o državnim cestama i županijske uprave za ceste ako se radi o županijskoj i lokalnoj cesti.

Zaštitni pojas u smislu gornjeg stavka ovoga članka mjeri se od vanjskog ruba zemljišnog pojasa tako da je širok sa svake strane:

- brze ceste u smislu zakona kojim se uređuje sigurnost prometa na cestama, 40 m,
- državne ceste, 25 m,
- županijske ceste, 15 m,
- lokalne ceste, 10 m.

Članak 92.

Udaljenost građevinskog pravca od linije izvlaštenja mora iznositi najmanje:

- kod državne ceste	10,0 m
- kod županijske ceste	8,0 m
- kod lokalne	5,0 m
- nerazvrstane ceste i ostale ulice	3,5 m

Za priključenje neizgrađenih i pretežito izgrađenih zona uz državnu i županijsku cestu potrebno je organizacijom prometa unutar pojedine zone i izgradnjom servisnih ulica broj priključaka svesti na minimum. Pri tome je potrebno poštivati odredbe posebnih propisa.

Sve prometne površine trebaju biti izvedene u skladu s posebnim propisima, bez arhitektonskih barijera tako da na njima nema zapreka za kretanje niti jedne kategorije stanovništva, a na javnim parkirališnim površinama potrebno je osigurati 5% parkirališnih mjesta za invalide, odnosno min. 1 parkirališno mjesto za invalide.

Članak 93.

U postupku utvrđivanja uvjeta uređenja građevne čestice, potrebno je utvrditi potrebu osiguranja parkirališnih, odnosno garažnih mjesta za osobna ili teretna vozila, te autobuse.

Okvir za dimenzioniranje broja parkirališno-garažnih mjesta iz prethodnog stavka je (minimalno) dan u slijedećoj tablici.

Tablica 9. Minimalni broj parkirališnih ili garažnih mjesta

namjena-djelatnost	odnos broja parkirališnih/garažnih mjesta i bruto izgr. površine
Za svaku stambenu jedinicu	1 PM / 1 stan
Industrija i zanatstvo	10 PM / 1000 m ²
Škole (za nastavnike i učenike)	5 PM / 1000 m ²
Sportska igrališta i dvorane	40 PM / 1000 m ²
Uredi	15 PM / 1000 m ²
Trgovine i uslužni sadržaji	20 PM / 1000 m ²
Kulturni, vjerski i društveni sadržaji	40 PM / 1000 m ²
Lokalni centri	20 PM / 1000 m ²
Ugostiteljstvo	20 PM / 1000 m ²
Ostali poslovni prostori	15 Pm / 1000 m ²

Smještaj potrebnog broja parkirališnih, odnosno garažnih mjesta je potrebno predvidjeti na građevinskoj čestici ili izuzetno na javnim površinama kod interpolacije novih i/ili rekonstrukcije postojećih građevina javne i društvene namjene kad se potrebna parkirališna mjesta ne mogu osigurati na postojećoj čestici i uz suglasnost tijela uprave nadležnog za promet.

Parkirališta se mogu graditi uz kulturne, vjerske sadržaje i slične sadržaje, koji se nalaze izvan građevinskog područja.

Članak 94.

Predviđa se korištenje javnih cesta i ulica za **javni prijevoz**. Na stajalištima javnog prijevoza potrebno je predvidjeti proširenja za stajališta s nadstrešnicama za putnike.

Članak 95.

Uz kategorizirane ceste moguća je gradnja i uređivanje **biciklističkih staza** i traka unutar koridora prometnica, tako da im širina bude najmanje 1,2 m za jedan smjer, a uzdužni nagib u pravilu ne veći od 4%.

Planom se omogućuje trasiranje biciklističke staze uzduž rijeke Čikole koja bi povezivala najvažnije kulturne spomenike područja (od crkve na Glavici do obiteljske kuće Meštović, osnovne škole i antimalarične stanice na Banovači, te crkve na Gradcu) kao i sa športsko rekreacijskim zonama i u budućnosti sa gastro i eno ponudom (vinske i kulturne staze) te se omogućuje i gradnja drugih biciklističkih staza koje će obuhvatiti sva općinska naselja.

Gradnju i uređivanje biciklističkih traka moguće je izvesti:

- odvojeno od kolnika u drugoj razini,
- kao fizički odvojeni dio kolnika i
- prometnim znakom odvojeni dio kolnika.

Članak 96.

Ovim prostornim planom predviđeno je povećanje kapaciteta telekomunikacijske mreže, tako da se osigura dovoljan broj telefonskih priključaka svim kategorijama korisnika kao i najveći mogući broj spojnih veza.

Sve nove mjesne i međumjesne telekomunikacijske veze (mrežni kabeli, svjetlovodni i koaksijalni kabeli) se trebaju polagati podzemno u koridorima postojećih, odnosno planiranih prometnica.

Priključak na telekomunikacijsku mrežu svih objekata, treba izvesti podzemnim kabelom kroz uvodni kabelski zdenac ili ormarić, postavljen na rubu građevinske čestice, cijevima povezan s izvodnim ormarićem u izgrađenom objektu. U slučaju da to nije moguće ili ekonomski opravdano, priključak je moguće riješiti nadzemnim kabelom preko stupa na rubu građevinske čestice i krovnog nosača na objektu.

Za novu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu za pružanje komunikacijskih usluga putem elektro-magnetskih valova, bez korištenja vodova, određeno je područje označeno u kartografskom prikazu 2. Infrastrukturni sustavi, unutar kojeg je moguća postava osnovnih postaja pokretnih komunikacija i njihovih antenskih sustava uz načelo zajedničkog korištenja lokacija od strane svih operatora-koncesionar.

Za izgradnju građevina potrebnih za antenske uređaje mobilne telefonije (tornjevi) predvidjeti zasebnu građevnu česticu ukoliko se ne postavljaju na već izgrađenu građevinu ili na već formiranu građevnu česticu.

Građevine iz stavka 4. ovog članka ne moraju se priključiti na prometnu infrastrukturu.

5.2.

Komunalna infrastruktura i energetika

Članak 97.

Područjem Općine Ružić prolazi postojeći 220 kV dalekovod RS Brinje – TS Konjsko.

U elektroenergetskom sustavu na području Općine Ružić predviđena je izgradnja slijedećih transformatorskih postrojenja i elektroprijenosnih uređaja:

- TS 35/10(20)kV Ružić nazivne snage transformatora 2x4(8) MVA
- DV 35kV od DV 35kV TS Drniš ukupne duljine 12,5 km
- DV 35kV od TS Unešić ukupne duljine 13,5 km.

Detaljno određivanje pozicija dalekovoda i transformatorskih postrojenja prikazanih na kartografskom prikazu br. 2. Infrastrukturni sustavi utvrditi će se Idejnim projektima i odgovarajućom stručnom dokumentacijom.

Najmanje širine koridora postojećih i projektirane širine koridora planiranih dalekovoda, ako drugačije nije utvrđeno posebnim propisom, odnosno normativima, iznose:

Zaštitni koridor dalekovoda/kabela		
Dalekovod/kabel	POSTOJEĆI	PLANIRANI
DV 2x400 kV	80 metara (40+40 od osi DV-a)	100 metara (50+50 od osi DV-a)
DV 400 kV	70 metara (35+35 od osi DV-a)	80 metara (40+40 od osi DV-a)
DV 2x220 kV	60 metara (30+30 od osi DV-a)	70 metara (35+35 od osi DV-a)
DV 220 kV	50 metara (25+25 od osi DV-a)	60 metara (30+30 od osi DV-a)
DV 2x110 kV	50 metara (25+25 od osi DV-a)	60 metara (30+30 od osi DV-a)
DV 110 kV	40 metara (20+20 od osi DV-a)	50 metara (25+25 od osi DV-a)
kabel 220 kV	6 metara;	12 metara
kabel 2x110 kV	6 metara;	12 metara
kabel 220 kV	5 metara.	10 metara

Korištenje i uređenje prostora unutar zaštitnog koridora dalekovoda treba biti u skladu s posebnim propisima i uvjetima nadležnih tijela i pravnih osoba s javnim ovlastima. Prostor unutar zaštitnog koridora rezerviran je isključivo za potrebe izgradnje, redovnog pogona i održavanja dalekovoda. Unutar koridora dalekovoda, u pravilu, nije dozvoljena gradnja i rekonstrukcija stambenih, poslovnih i industrijskih objekata, dok se uvjeti korištenja prostora ispod dalekovoda moraju regulirati primjenom važećih tehničkih i drugih provedbenih propisa. Taj prostor se može koristiti primarno za vođenje prometne i ostale infrastrukture i u druge svrhe u skladu sa zakonskim propisima i standardima. Za bilo koji zahvat unutar koridora dalekovoda potrebno je ishoditi posebne uvjete od nadležnog tijela.

U slučaju projektiranja i planiranja izgradnje novih prometnica potrebno je predvidjeti kabelaške vodove. U kabelaškim koridorima u sklopu izgradnje novih prometnica potrebno je ostaviti minimalno 1,2m širine za paralelno polaganje srednjenaponskih (10/20kV) i niskonaponskih (0,4kV) kabelaških vodova (SNKB i NNKB), a tamo gdje to nije moguće širina mora biti minimalno 1,0m.

Gradnja nadzemnih građevina može se odvijati u rubnom području koridora ili kada se isti presijeca razizemnim ili podzemnim infrastrukturnim građevinama (prometnice, plinovodi, vodovodi, telekomunikacije, odvodnja) samo temeljem pribavljenih posebnih uvjeta građenja kojim se određuje udaljenost pasivnih (konstruktivnih) i aktivnih dijelova (pod naponom) dalekovoda i građevina koji se namjeravaju graditi u njegovoj okolini.

U zaštitnom koridoru dalekovoda kod približavanja drugih objekata dalekovodu ili pri izgradnji prometnica obavezno je pridržavati se odredbi Pravilnika o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1 kV do 400 kV („Narodne novine“, br. 53/91 i 24/97), Pravila i mjere sigurnosti pri radu na elektroprijenosnim postrojenjima (bilten HEP-a br. 180), Zakona o zaštiti na radu, Zakona o zaštiti od požara te ostali pravilnici i propisi iz područja građevinarstva i zaštite na radu i internih pravilnika HEP-a.

Investitor, odnosno, budući korisnik je dužan omogućiti nesmetan pristup trasi dalekovoda tijekom održavanja i hitnih intervencija.

Sve radove s eventualnim miniranjem u blizini dalekovoda treba pravovremeno dojaviti HEP - Operator prijenosnog sustava d.o.o., Prijenosno područje Split, kako bi se izbjegao eventualni slučaj oštećenja voda. Tehnologija izvođenja eventualnih miniranja mora uvažiti blizinu i opasnost od visokonaponskog voda.

Za planiranu mrežu elektroopskrbe na temelju analize dosadašnjeg razvoja može se pretpostaviti rast vršnog opterećenja te potreba izgradnje novih TS 30/10 kV kao i TS 10/0,4.

Za potrebe izgradnje TS 10(20)/0,4 kV potrebno je utvrditi građevinsku česticu minimalne površine 50 m² u neizgrađenom dijelu građevinskog područja ili izvan građevinskog područja, a unutar građevinskog područja može biti i manja ovisno o prostornim mogućnostima.

Za izgradnju tipske kableske transformatorske stanice 10(20)/0,4 kV s mogućnošću instalirane snage do 1000 kVA potrebno je osigurati površinu minimalnih dimenzija 4,18m x 3,28m i osigurati mogućnost pristupa autodizalice široj stranici transformatorske stanice.

U slučaju potrebe izgradnje transformatorske stanice 10(20)/0,4 kV unutar postojećih ili planiranih građevnih objekata potrebno je osnovati pravo služnosti u korist izgradnje i održavanja TS.

Minimalna udaljenost građevine TS 10(20)/0,4 kV od susjedne čestice iznosi 2,0 m, a od regulacijske linije iznosi 1,0 m odnosno sukladno posebnom propisu.

Minimalna udaljenost od koridora županijskih cesta iznosi 5,0m odnosno 10,0m od koridora državnih cesta.

Ostala planska određenja elektroenergetskog sustava predviđaju:

- podizanje kvalitete energetske postrojenja uz smanjenje razine ekoloških utjecaja;
- stvoriti uvjete za korištenje dopunskih izvora energije (male hidroelektrane, sunčeva energija, bioenergija, energija vjetra i dr.);
- rekonstrukcija i unaprjeđenja postojeće nisko-naponske mreže.

Članak 98.

Vjetroelektrane

Planom je određen smještaj vjetroelektrana na lokacijama Svilaja (Debelo brdo) i Moseć II.

Navedena područja na lokacijama Svilaja (Debelo brdo) i Moseć II prikazani su vanjskom granicom obuhvata na kartografskim prikazima 1.0: "Korištenje i namjena prostora" i 2.0 "Infrastrukturni sustavi" i unutar njih je omogućen smještaj stupova prema važećim propisima i planovima višeg reda dok se ostali prostor koristi prema namjeni prostora određenoj u kartografskom prikazu 1.: "Korištenje i namjena prostora".

Priključak vjetroelektrane na elektroenergetski sustav ne može se planirati preko područja naselja.

Pristupni put do lokacije vjetroelektrane mora se planirati na način da bude položen izvan zona izloženih vizurama. Poprečni i uzdužni profil treba maksimalno slijediti konfiguraciju terena i izbjegavati usjeke i zasjeke.

Vrlo važan uvjet planiranja svake pojedine lokacije je mogućnost ekonomičnog prihvata energije u prijenosni sustav.

Članak 98a.

Sunčane/solarne elektrane

Na području obuhvata Plana određena je lokacija za smještaj **sunčane elektrane** (SE) Otavice, a navedena je prikazana na kartografskim prikazama '1.0. Korištenje i namjena površina' i '2.0. Infrastrukturni sustavi'.

Smještaj sunčeve elektrane planira se na području gdje već postoji odgovarajuća infrastruktura.

Infrastrukturne površine namijenjene za smještaj sunčeve elektrane udaljene su od građevinskog područja naselja najmanje 500 m, od koridora autoceste i brze ceste 300 m, te od koridora ostalih javnih cesta 100 m.

Smještaj kolektora i/ili panela mora biti takav da ne stvara svjetlosnu refleksiju prema građevinama u kojima borave ljudi (stalno ili povremeno) i prema javnim prometnicama.

Smještajem kolektora i/ili panela ne smije se poremetiti biljni i životinjski svijet (razmak, visina stupa).

Tvari štetne za okoliš (toksične tvari, hidraulična ulja, maziva, plinove, PVC materijale i drugo) koje nastaju na ovim infrastrukturnim površinama potrebno je zbrinuti sukladno važećim propisima o okolišu i otpadu.

Dozvoljen je smještaj kolektora i/ili fotonaponskih panela snage manje od 200 kW unutar zona gospodarske namjene. Kolektori i/ili paneli smiju se samo postavljati na postojeće ili planirane građevine kao i na postojeće ili planirane nadstrešnice. Smještaj kolektora i/ili fotonaponskih panela unutar navedenih zona moguće je planirati i na negradivom dijelu čestice na način da se ne zauzima više od 20% ukupne površine čestice te da je tlo ispod ovako postavljenih kolektora i/ili panela i dalje ozelenjeno.

Izuzetno je u gospodarskim zonama moguće planirati smještaj kolektora i/ili panela snage veće od 200 kW na zasebnim česticama unutar zone. Ukupna površina ne smije biti veća od 2% površine zone.

Unutar građevinskih područja naselja, osim područja koja su zaštićena kao kulturno dobro, smještaj kolektora i/ili panela snage manje od 200 kW moguće je planirati samo ukoliko se kolektori i/ili paneli postavljaju na postojeće ili planirane građevine kao i na postojeće ili planirane nadstrešnice. Kada se postavljaju na kosim krovovima moraju biti smješteni u ravnini krovne plohe.

Članak 99.

Predviđeno proširenje vodovodne mreže u cilju jednolične opskrbe cijelog područja bazirano je na dosadašnjoj koncepciji **vodoopskrbe** i to u svim područjima i za naselja koja do sada nisu obuhvaćena vodoopskrbom.

Koncepcija razvitka vodoopskrbe na području utvrđena je u okviru Srednjoročnog programa opskrbe pitkom vodom Šibensko-kninske županije koji je Županijska skupština prihvatila 22. 05. 1996. god.

Planska određenja vodoopskrbnog sustava predviđaju slijedeće radnje:

- sanacija gubitaka u postojećoj vodovodnoj mreži (rekonstrukcija)
- dovršenje sustava Čikola; daljnja izgradnja objekata i proširivanje mreže za naselja koja nemaju riješenu vodoopskrbu, a sve kako je prikazano na kartografskom prikazu br. 2. Infrastrukturni sustavi (izgradnja vodospreme Seline $V=200 \text{ m}^3$ i vodospreme Mirlović Polje i vodospreme Gradac $V=500 \text{ m}^3$, te vodoopskrbnih cjevovoda trasa kao na kartografskom prikazu)
- međusobno povezivanje vodoopskrbnih sustava (vodovoda Dalmatinske zagore) na području (trase kao na kartografskom prikazu br. 2)

Detaljnije pozicije planiranih objekata i vodoopskrbnih cjevovoda prikazanih na kartografskom prikazu br. 2. Infrastrukturni sustavi, odredit će se ldejnim rješenjima i odgovarajućom stručnom dokumentacijom.

Članak 100.

U cilju zaštite voda provodi se cjelovita briga o podzemnim i nadzemnim vodama: vodotoci, bujice i akumulacije/retencije.

Osobito vrijedan površinski vodotok I. kategorije na području Općine je rijeka Čikola koja pripada u sliv rijeke Krke.

Podzemne vode štite se radi osiguranja potrebnih količina vode za piće na način da su utvrđene zone sanitarne zaštite izvorišta i drugih ležišta voda (podzemne vode, rijeke, jezera, akumulacije) koja se koriste ili su rezervirana za javnu vodoopskrbu (u nastavku: izvorišta) i mjere za zaštitu izvorišta od zagađenja ili drugih utjecaja koji mogu nepovoljno djelovati na njihovu izdašnost, kakvoću i zdravstvenu ispravnost.

Na području Općine smješteno je izvorište Čikola. Zone sanitarne zaštite izvorišta određene su osim za izvorište Čikola i za izvorišta Torak - Jaruga i Pantana koji su smješteni izvan područja Općine. Zone sanitarne zaštite izvorišta prikazane su na kartografskom prikazu 3.1 Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora.

Unutar definiranih granica zona izvorišta sve aktivnosti i gradnja (unutar i izvan građevinskih područja) mora se provoditi u skladu s ograničenjima obzirom na utvrđene zone sanitarne zaštite izvorišta sukladno posebnom propisu (Pravilnik o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta, NN, 66/11 i 47/13).

U navedenim zonama sanitarne zaštite potrebno se pridržavati odredbi važećeg Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (NN 66/11 i 47/13), odnosno odredbi svih budućih zakonskih i podzakonskih akata te odluka vezanih za vodozaštitne zone.

U I. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznošću zabranjuju se sve aktivnosti osim onih koje su vezane uz zahvaćanje, kondicioniranje i transport vode u vodoopskrbni sustav.

U I. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s međuzrnskom poroznošću zabranjuju se sve aktivnosti osim onih koje su vezane za zahvaćanje, kondicioniranje i transport vode u vodoopskrbni sustav.

U II. zoni zabranjuje se:

- poljoprivredna proizvodnja, osim ekološke proizvodnje uz primjenu dozvoljenih gnojiva i sredstava za zaštitu bilja prema posebnom propisu,
- stočarska proizvodnja, osim poljoprivrednog gospodarstva odnosno farme do 20 uvjetnih grla uz provedbu mjera zaštite voda propisanih odgovarajućim programom zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla i načela dobre poljoprivredne prakse,
- gradnja groblja i proširenje postojećih,
- ispuštanje pročišćenih i nepročišćenih otpadnih voda s prometnica,
- građenje svih industrijskih postrojenja koje onečišćuju vode i vodni okoliš,
- građenje drugih građevina koje mogu ugroziti kakvoću podzemne vode,
- sječa šume osim sanitarne sječe,
- skladištenje i odlaganje otpada, gradnja odlagališta otpada, osim sanacija postojećih u cilju njihovog zatvaranja, građevina za zbrinjavanje otpada uključujući spalionice otpada,
- regionalnih i županijskih centara za gospodarenje otpadom, reciklažnih dvorišta i pretovarnih stanica za otpad ako nije planirana provedba mjera zaštite voda te postrojenja za obradu, uporabu i zbrinjavanje opasnog otpada.

U III. zoni, zabranjuje se:

- ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda,
- građenje postrojenja za proizvodnju opasnih i onečišćujućih tvari za vode i vodni okoliš,
- građenje građevina za uporabu, obradu i odlaganje opasnog otpada,
- uskladištenje radioaktivnih i za vode i vodni okoliš opasnih i onečišćujućih tvari, izuzev uskladištenja količina lož ulja dovoljnih za potrebe domaćinstva, pogonskog goriva i maziva za poljoprivredne strojeve, ako su provedene propisane sigurnosne mjere za građenje, dovoz, punjenje, uskladištenje i uporabu,
- građenje benzinskih postaja bez zaštitnih građevina za spremnike naftnih derivata (tankvana),
- izvođenje istražnih i eksploatacijskih bušotina za naftu, zemni plin kao i izrada podzemnih spremišta,
- skidanje pokrovnog sloja zemlje osim na mjestima izgradnje građevina koje je dopušteno graditi prema odredbama posebnog propisa,
- građenje prometnica, parkirališta i aerodroma bez građevina odvodnje, uređaja za prikupljanje ulja i masti i odgovarajućeg sustava pročišćavanja oborinskih onečišćenih voda,
- upotreba praškastih (u rinfuzi) eksploziva kod miniranja većeg opsega,
- skladištenje i odlaganje otpada, gradnja odlagališta otpada osim sanacija postojećeg u cilju njegovog zatvaranja, građevina za zbrinjavanje otpada uključujući spalionice otpada te postrojenja za obradu, uporabu i zbrinjavanje opasnog otpada,
- građenje cjevovoda za transport tekućina koje mogu izazvati onečišćenje voda bez propisane zaštite voda,

- izgradnja benzinskih postaja bez spremnika s dvostrukom stjenkom, uređajem za automatsko detektiranje i dojavu propuštanja te zaštitnom građevinom (tankvanom),
- podzemna i površinska eksploatacija mineralnih sirovina osim geotermalnih voda i mineralnih voda.

Iznimno u III. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernožnom poroznošću dopušta se izgradnja centra za gospodarenje otpadom, sukladno posebnim propisima o otpadu, pod uvjetima iz posebnog propisa koji se odnosi na uvjete za utvrđivanje zona sanitarne zaštite.

U poljoprivrednoj proizvodnji uključujući i stočarsku proizvodnju, poljoprivredna gospodarstva su dužna osigurati uvjete iz posebnog propisa koji se odnosi na uvjete za utvrđivanje zona sanitarne zaštite.

Za zahvate koji nisu u vodozaštitnim zonama, ali mogu imati nepovoljan utjecaj na vode moraju se primijeniti sva ograničenja i mjere zaštite sukladno odlukama i uvjetima donesenim u posebnim upravnim postupcima putem nadležnih ministarstava odnosno Hrvatskih voda.

Članak 100a.

Pravilno rješenje odvodnje oborinskih i otpadnih voda preduvjet je zdravog urbanog razvoja. Sve otpadne vode treba prije ispuštanja u recipijent tretirati kako bi se uklonile sve štetne posljedice za okolinu, prirodu i recipijent.

Raspoloživi prijemnici na području su podzemne vode putem procjeđivanja (zabranjeno je ispuštanje u vodotoke na području bez obzira na stupanj pročišćenja).

Ispuštanje odnosno poniranje u podzemne vode dopušteno je uz treći stupanj čišćenja otpadnih voda (kao u "osjetljivo područje"; područja u koje je dopušteno ispuštanje uz treći stupanj čišćenja - vode II i III kategorije).

Studijom zaštite voda Šibensko-kninske županije predviđena su tri osnovna načina pročišćavanja u području poniranja pročišćenih voda, a da bi se postigao treći stupanj pročišćavanja:

1. Kompaktni uređaj + polishing, za naselja 50-3000 ES
2. Samo biljne lagune (tkz. bio uređaj) za naselja 50-1000 ES
3. SBR-uređaji za naselja 50-3000ES.

Planirani sustav javne odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda na području treba se koncipirati kao više manjih zasebnih odvodnih podsustava za svako naselje. Primjenjivi sustav na području je razdjelni sustav odvodnje s čišćenjem samo sanitarnih voda. Svi eventualni pogoni male privrede kao i farme trebaju imati svoje predtretmane otpadnih voda prije upuštanja u javnu kanalizaciju.

Za planiranje sustava javne odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda potrebno je izraditi idejno rješenje odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda područja, a sve u skladu sa posebnim Zakonima, pravilnicima i normama. Točna lokacija uređaja za pročišćavanje i ispusta će se odrediti nakon izrade projektne dokumentacije odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda predmetnog područja i hidrogeoloških istražnih radova (mikrozoniranja)

na potencijalnim lokacijama uređaja i mjestima upuštanja (mjesto ispuštanja mora biti van II zone izvorišta - odnosi se na planirane zone sanitarne zaštite vodozahvata Čikola).

Budući sustavi javne odvodnje trebaju biti planirani kao razdjelni sa zasebnim zatvorenim kanalizacijskim sustavom za sanitarne vode te odvojenim zasebnim sustavom odvodnje oborinskih voda (zatvorenom ili otvorenom kanalizacijskom mrežom). Oborinskom odvodnjom treba biti obuhvaćena odvodnja s krovnih površina, prometnih površina i zelenih površina. Oborinska odvodnja se odvodi u recipijente postojeće upojne škrape, kanale i buduće kanale uz planirane prometnice. Prije upuštanja oborinskih voda s prometnih površina i parkirališta u sustav javne kanalizacije potrebno je odvojiti eventualna ulja i masti.

Za sve građevine do 10 ES na područjima gdje se neće planirati izgradnja javnog sustava, odvodnju otpadne vode je potrebno riješiti izgradnjom vodonepropusnih sabirnih jama, koje će se prazniti putem komunalnog poduzeća na izgrađene sustave odvodnje ili odvoziti sadržaj na odgovarajuće mjesto za deponiranje.

Sve građevine iznad 10 ES odvodnju otpadnih voda moraju riješiti pročišćavanjem na vlastitom uređaju za pročišćavanje odgovarajućeg stupnja pročišćavanja te odgovarajućeg načina disponiranja obzirom na lokaciju predmetne građevine

Članak 101.

U regulacijskom i zaštitnom sustavu uređenja režima voda uz postojeće izvedene objekte koje treba održavati, predviđene su radnje na nereguliranim dijelovima vodotoka Čikole i Vrbe, koji nisu izvedeni zbog razmatranje mogućnosti izgradnje akumulacije u tom području.

Planom su određena područja primjene posebnih mjera uređenja koja se odnose na područja planirana za plavljenje (planirana akumulacija) i poplavna područja a prikazana su na kartografskom prikazu 3.0 Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora.

Buduća akumulacija Čikola služila bi osim za obranu od poplava i osiguravanju vode za navodnjavanje (izgradnja akumulacije smanjila bi obim potrebnih radova na daljnjoj regulaciji Čikole). Planirana akumulacija sa pregradnim profilom kod Baline glavice (2,95 km nizvodno od izvora Čikole). Predvidiva površina akumulacije je 175 ha do maksimalne kote uspora 288,5 m.n.m.

Objekti u regulacijskom i zaštitnom sustavu prikazani su orijentacijski na kartografskom prikazu br. 2. Infrastrukturni sustavi. Detaljnije će se odrediti ldejnim rješenjima i odgovarajućom stručnom dokumentacijom.

Članak 102.

Hidromelioracijski radovi na području planirani su u svrhu korištenje poljoprivrednih površina Petrovog polja. Predviđaju se hidromelioracijski radovi unutrašnje odvodnje i navodnjavanja poljoprivrednih površina, a nadovezuju se na regulacijske radove i zaštitu od poplava., tj. odvodnje suvišnih voda.

Navodnjavanje je hidrotehnička mjera kojom se nastoji osigurati optimalne hidrološke uvjete za stabilnu poljoprivrednu proizvodnju. Izgradnjom predviđene akumulacije "Čikola" (korisnog volumena $5,8 \times 10^6 \text{ m}^3$), omogućilo bi se navodnjavanje oko 2500 ha poljoprivrednih površina Petrovog polja.

Odvodnjavanje unutrašnjih voda je hidrotehnički zahvat kojim se osigurava pravovremena evakuacija suvišnih voda. U tu svrhu potrebno je kompletirati sustav obodnih lateralnih kanala (zaštita od vanjskih voda) i izvesti osnovnu kanalsku mrežu detaljnih i sabirnih kanala (zaštita melioracijskog područja od suvišnih unutarnjih voda).

Objekti i razvodna mreža hidromelioracijskih zahvata prikazani su orijentacijski na kartografskom prikazu br. 2. Infrastrukturni sustavi. Detaljnije će se odrediti idejnim rješenjima i odgovarajućom stručnom dokumentacijom. Planirana rješenja potrebno je uskladiti s usvojenim Planom navodnjavanja za područje Šibensko-kninske županije ("Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije", broj 08/07).

U cilju poboljšanja uvjeta za stabilnu poljoprivrednu proizvodnju Planom su omogućeni zahvati u prostoru kojima se, u skladu s posebnim propisima naročito u pogledu zaštite prirode i voda, omogućava:

- sakupljanje oborinskih voda kao i akumuliranje rezervi vode iz vodoopskrbnog sustava u vrijeme smanjene potrošnje,
- recirkulacija pročišćenih otpadnih voda.

Članak 103.

Zaštita od štetnog djelovanja rijeke Čikole, povremenih bujičnih vodotoka i oborinskih odvodnih kanala, kada može doći do plavljenja, ispiranja, podrivanja ili odronjavanja zemljišta i drugih sličnih štetnih pojava, te posredno do ugrožavanja života i zdravlja ljudi i njihove imovine, te poremećaja u vodnom režimu, će se provoditi izgradnjom zaštitnih i regulacijskih vodnih građevina, odnosno tehničkim i gospodarskim održavanjem vodotoka, vodnog dobra i regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina koje se provodi prema programu uređenja vodotoka i drugih voda u okviru Plana upravljanja vodama.

Građevinska područja osim manjih rubnih dijelova naselja smještena su izvan poplavnih područja. Obzirom na mjerilo u kojem su izrađeni prikazi plavljenih površina (1:25.000) nije moguće s potpunom sigurnošću utvrditi točne granice na kartografskim prikazima na kojima se prikazuju građevinska područja. Stoga je potrebno za građevine u neizgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja koja se nalaze u kontaktnom području i/ili se preklapaju s plavljenim područjima radi zaštite od mogućeg plavljenja pri utvrđivanju uvjeta gradnje zatražiti posebne uvjete od nadležne Uprave.

U svrhu tehničkog održavanja, te radova građenja, uz rijeku Čikolu treba osigurati inundacijski pojas minimalne širine od 10,0 m, a uz ostale bujične vodotoke treba osigurati inundacijski pojas minimalne širine od 5,0 m od gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra.

U inundacijskom pojasu zabranjena je svaka gradnja i druge radnje kojima se može omogućiti izgradnja i održavanje vodnih građevina, na bilo koji način umanjiti protočnost korita i pogoršati vodni režim, te povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja vodotoka.

Izuzetno se inundacijski pojas može smanjiti do 3,0 m širine, ali to bi trebalo utvrditi posebnim vodopravnim uvjetima za svaki objekt posebno. Svaki vlasnik, odnosno korisnik objekta ili građevinske čestice smještene uz korito vodotoka ili česticu javno vodno dobro dužan je omogućiti nesmetano izvršavanje radova na čišćenju i održavanju korita vodotoka, ne smije izgradnjom predmetne građevine ili njenim

spajanjem na komunalnu infrastrukturu umanjiti propusnu moć vodotoka, niti uzrokovati eroziju u istom, te za vrijeme izvođenja radova ne smije niti privremeno odlagati bilo kakvi materijal u korito vodotoka.

Postojeća neregulirana korita povremenih bujičnih vodotoka i oborinskih kanala potrebno je regulacijskim radovima povezati i urediti na način da se u kontinuitetu sprovedu oborinske i druge površinske vode do ulijeva u Čikolu, a sve u skladu s vodopravnim uvjetima i ostalim aktima i planovima predviđenim Zakonom o vodama. Projektno rješenje uređenja korita sa svim potrebnim objektima, maksimalno smjestiti na česticu „javno vodno dobro“ iz razloga izbjegavanja imovinsko-pravnih sporova kao i razloga prilagodbe uređenja važećoj prostorno-planskoj dokumentaciji, a koje će istovremeno omogućiti siguran i blagovremen protok voda vodotoka, te održavanje i čišćenje istog. Dimenzioniranje korita treba izvršiti za mjerodavnu protoku dobivenu kao rezultat hidroloških mjerenja ili kao rezultat primjene neke od empirijskih metoda.

Na mjestima gdje trasa prometnice poprečno prelazi preko bujičnih vodotoka i odvodnih kanala predvidjeti mostove ili propuste takvih dimenzija koji će nesmetano propustiti mjerodavne protoke. Ukoliko je potrebno predvidjeti i rekonstrukciju postojećih propusta zbog male popusne moći ili dotrajalosti. Također treba predvidjeti oblaganje ulijeva i izljeva novo projektiranih ili rekonstruiranih popusta u dužini min. 3,0 m, odnosno izraditi tehničko rješenje eventualnog upuštanja „čistih“ oborinskih voda u korita vodotoka kojim će se osigurati zaštita korita od erozije i neometan protok vodotoka. Detalje upuštanja oborinskih voda investitor treba usuglasiti sa stručnim službama Hrvatskih voda. Tijekom izvođenja radova potrebno je osigurati neometan protok kroz korito vodotoka. Na mjestima gdje prometnica prelazi preko reguliranog korita vodotoka (trapezno obloženo korito, betonska kineta i sl.) konstrukciju i dimenzije osnovnih elemenata mosta ili propusta sa svim pripadnim instalacijama treba odrediti na način kojim se ne bi umanjio projektirani slobodni profil korita, kojim će se osigurati statička stabilnost postojeće betonske kinete, zidova ili obaloutvrde, odnosno kojim se neće poremetiti postojeći vodni režim. Os mosta ili propusta postaviti što okomitije na uzdužnu os korita, a širina istog treba biti dovoljna za prijelaz planiranih vozila. Konstrukcijsko se rješenje mosta ili propusta treba funkcionalno i estetski uklopiti u sadašnje i buduće urbanističko rješenje tog prostora.

Polaganje objekata linijske infrastrukture (kanalizacija, vodovod, električni i telekomunikacijski kablovi itd.) zajedno sa svim oknima i ostalim pratećim objektima uzdužno unutar korita vodotoka, odnosno čestice javnog vodnog dobra nije dopušteno. Vođenje trase paralelno s reguliranim koritom vodotoka izvesti na minimalnoj udaljenosti kojom će se osigurati statička i hidraulička stabilnost reguliranog korita, te nesmetano održavanje ili buduća rekonstrukcija korita. Kod nereguliranih korita, udaljenost treba biti minimalno 3,0 m od gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra zbog osiguranja inundacijskog pojasa za buduću regulaciju. U samo određenim slučajevima udaljenost polaganja se može smanjiti, ali to bi trebalo utvrditi posebnim vodopravnim uvjetima i za svaki objekt posebno.

Poprečni prijelaz pojedinog objekta linijske infrastrukture preko korita vodotoka po mogućnosti je potrebno izvesti iznad u okviru konstrukcije mosta ili propusta. Mjesto prijelaza izvesti poprečno i po mogućnosti što okomitije na uzdužnu os korita. Ukoliko instalacije prolaze ispod korita, investitor je dužan mjesta prijelaza osigurati na način da je uvuče u betonski blok čija će gornja kota biti 0,50 m ispod kote reguliranog ili

projektiranog dna vodotoka. Kod nereguliranog korita, dubina iskopa rova za kanalizacijsku cijev treba usuglasiti sa stručnom službom Hrvatskih voda. Na mjestima prokopa obloženog korita vodotoka ili kanala, izvršiti obnovu obloge identičnim materijalom i na isti način. Teren devastiran radovima na trasi predmetnih instalacija i uz njihovu trasu, dovesti u prvobitno stanje kako se ne bi poremetilo površinsko otjecanje.

U kartografskom prikazu broj 3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora prikazane su poplavne površine uz Čikolu i Vrbu.

6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno - povijesnih cjelina

6.1. Prirodna baština

Članak 104.

Prema dostupnim podacima iz crvenih knjiga ugroženih vrsta Hrvatske i postojećih studija, na području Općine Ružić stalno ili povremeno žive slijedeće ugrožene i zaštićene vrste:

a. Sisavci

Prema Crvenoj knjizi ugroženih sisavaca Hrvatske, šire područje Općine Ružić je stvarno ili potencijalno područje rasprostranjenosti većeg broja ugroženih i/ili zaštićenih vrsta sisavaca.

Tablica 10. Popis ugroženih vrsta sisavaca na području Općine Ružić

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Regionalna kategorija ugroženosti	ZZP /N.N.70/05)	Dodatak II Direktive o staništima
Canis lupus	vuk	NT	SZ	√
Eliomys quercinus	vrtni puh	NT	Z	
Glis glis	sivi puh	LC	SZ sj.od Save Z juž.od Save	
Lepus europaeus	europski zec	NT	Z	
Miniopterus schreibersi	dugokrili pršnjak	EN	SZ	√
Myotis bechsteini	velikouhi šišmiš	VU	SZ	√
Myotis emarginatus	riđi šišmiš	NT	SZ	√
Myotis myotis	veliki šišmiš	NT	SZ	√
Plecotus kolombatovici	primorski dugouhi šišmiš	DD	SZ	
Rhinolophus blasii	Blazijev potkovnjak	VU	SZ	√
Rhinolophus euryale	južni potkovnjak	VU	SZ	√
Rhinolophus ferrumequinum	veliki potkovnjak	NT	SZ	√
Rhinolophus hipposideros	mali potkovnjak	NT	SZ	√

(SZ – strogo zaštićena svojta, Z – zaštićena svojta; EN – ugrožena, VU – rizična, NT – potencijalno ugrožena, LC – najmanje zabrinjavajuća, DD – vjerojatno ugrožena, ZZP – Zakon o zaštiti prirode NN, 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19)

Od navedenih sisavaca, ističu se vrste navedene na Dodatku II Direktive o staništima odnosno vrste za koje je potrebno odrediti tzv. Posebna područja zaštite (SAC – Special Area of Conservation).

b. Ptice

Šire područje Općine Ružić je stvarno ili potencijalno područje rasprostranjenosti većeg broja ugroženih i/ili zaštićenih ptica.

Tablica 11. Strogo zaštićene vrste ptica rasprostranjene na području Općine Ružić

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Dodatak I Direktive o pticama
<i>Actitis hypoleucos</i>	mala prutka	VU gp	
<i>Acrocephalus melanopogon</i> *	crnoprugasti trstenjak	LC zp	√
<i>Anthus campestris</i>	primorska trepteljka	LC gp	√
<i>Aquila chrysaetos</i>	suri orao	EN gp	√
<i>Burhinus oedicnemus</i>	ćukavica	DD gp	
<i>Circaetus gallicus</i>	zmijar	VU gp	√
<i>Circus pygargus</i>	eja livadarka	EN gp	√
<i>Clamator glandarius</i> **	afrička kukavica	EN gp	
<i>Emberiza hortulana</i>	vrtna strnadica	NT gp	√
<i>Falco columbarius</i> *	mali sokol	EN gp	√
<i>Falco peregrinus</i>	sivi sokol	VU gp	√
<i>Hieraeetus fasciatus</i> **	prugasti orao	CR gp	√
<i>Hippolais olivetorum</i>	voljić maslinar	DD gp	√
<i>Ixobrychus minutus</i>	čapljica voljak	NT gp	√
<i>Lanius minor</i>	sivi svračak	LC gp	√
<i>Lullula arborea</i>	ševa krunica	LC gp	√
<i>Lymnocyptes minima</i> ***	mala šljuka	DD ngp	
<i>Melanocorypha calandra</i>	velika ševa	EN gp	√
<i>Pluvialis apricaria</i> *	troprsti zlatar		√

(CR – kritično ugrožene, EN – ugrožene, VU – osjetljive, NT – niskorizične, LC – najmanje zabrinjavajuće, DD – nedovoljno poznate; GP – gnijezdeća populacija, NGP – negnijezdeća populacija, ZP – zimujuća populacija, PP – preletnička populacija; Z – zaštićena vrsta)

*zimovalica, **vjerojatno područje gniježdenja, ***vjerojatno područje rasprostranjenja za vrijeme selidbe.

c. Vodozemci

Prema Crvenoj knjizi vodozemaca i gmazova Hrvatske, područje Općine Ružić je stanište slijedećih strogo zaštićenih vrsta vodozemaca:

Tablica 12. Strogo zaštićene vrste vodozemaca na području Općine Ružić

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Zaštita po ZZZP	Dodatak II Direktive o staništima
<i>Hyla arborea</i>	gatalinka	NT	SZ	
<i>Triturus vulgaris</i>	mali vodenjak	DD	SZ	

(SZ – strogo zaštićene, Z – zaštićene, CR – kritično ugrožene, EN – ugrožene, VU – osjetljive, NT – niskorizične, LC – najmanje zabrinjavajuće, DD – nedovoljno poznate; ZZZP – Zakon o zaštiti prirode N.N. 70/05, 139/08).

Potrebno je očuvati staništa na kojima ove vrste obitavaju s naglaskom na vlažna i vodena staništa.

d. Gmazovi

Prema Crvenoj knjizi vodozemaca i gmazova Hrvatske, područje Općine Ružić je stanište slijedećih strogo zaštićenih vrsta gmazova:

Tablica 13. Strogo zaštićene vrste gmazova na području Općine Ružić

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Zaštita po ZPP	Dodatak II Direktive o staništima
Natrix tessellata	ribarica	DD	SZ	
Testudo hermanni	kopnena kornjača	NT	SZ	√
Zamenis situla	crvenkrpica	DD	SZ	√

(SZ – strogo zaštićene, Z – zaštićene, CR – kritično ugrožene, EN – ugrožene, VU – osjetljive, NT – niskorizične, LC – najmanje zabrinjavajuće, DD – nedovoljno poznate; ZPP – Zakon o zaštiti prirode N.N. 80/13, 15/18, 14/19 127/19)

Tablica 14. Strogo zaštićene i zaštićene vrste riba na širem području Općine Ružić

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Zaštita po ZPP	Dodatak II Direktive o staništima
Aulopyge huegelii	oštrulja	EN	SZ	
Phoxinellus dalmaticus	dalmatinska gaovica	VU	SZ	
Salaria fluviatilis	riječna babica	VU	SZ	
Salmo trutta	potočna pastrva	VU	Z	
Telestes turskyi	turski klen	CR	SZ	

(SZ – strogo zaštićena svojta, Z – zaštićena svojta; CR – kritično ugrožena, EN – ugrožena, VU – rizična, NT – potencijalno ugrožena, LC – najmanje zabrinjavajuća, DD – vjerojatno ugrožena)

e. Leptiri

Prema Crvenoj knjizi danjih leptira Hrvatske (u pripremi), područje Općine Ružić je stanište više strogo zaštićenih vrsta leptira.

Tablica 15. Zaštićene vrste danjih leptira na području Općine Ružić

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Zaštita po ZPP	Dodatak II Direktive o staništima
Maculinea alcon rebeli	gorski plavac	VU	SZ	
Parnassius mnemosyne	crni apolon	NT	SZ	
Proterebia afra dalmata	dalmatinski okaš	DD	SZ	
Zerynthia polyxena	uskršnji leptir	NT	SZ	

(Kratice korištene u tablici 15.: SZ – strogo zaštićene, Z – zaštićene; CR – kritično ugrožene, VU – osjetljive, NT – niskorizične, DD – nedovoljno poznate; ZPP – Zakon o zaštiti prirode N.N. (80/13, 15/18, 14/19 127/19)

Od tipova staništa koji zahtijevaju provođenje mjera očuvanja sukladno Zakonu o zaštiti prirode i EU Direktivi o staništima, na području Općine Ružić prisutni su stanišni tipovi koji su iskazani u narednom tabličnom prikazu. **Ugrožena i rijetka staništa** prema Pravilniku o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te o mjerama za očuvanje stanišnih tipova (N.N. 7/06, 119/09) i EU Direktivi o staništima istaknuta su debljim otiskom.

Tablica 16. Zastupljenost stanišnih tipova na području Općine Ružić

Tip staništa - NKS	NKS kod	%
Aktivna seoska područja	J11	0,80
Aktivna seoska područja / urbanizirana seoska područja	J11/J13	0,54
Alpsko-karpatško-balkanske vapnenačke stijene	B13	0,48

Tip staništa - NKS	NKS kod	%
Dračici	D31	0,90
Intenzivno obrađivane oranice na komasiranim površinama	I31	2,38
Mozaici kultiviranih površina	I21	16,91
Mozaici kultiviranih površina/Aktivna seoska područja/ Javne neproizvodne kultivirane zelene površine	I21/J11/I81	0,16
Mozaici kultiviranih površina / Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci	I21/C35	2,25
Primorske, termofilne šume i šikare medunca	E35	30,62
Stenomediterranske čiste vazdazelene šume i makija crnike	E82*	0,46
Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci	C35	10,66
Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci / Dračici	C35/D31	30,06
Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci / Primorske, termofilne šume i šikare medunca	C35/E35	3,78
	Ukupno:	100,00

Napomena: oznaka (*) znači da su ugroženi pojedini tipovi staništa, a ne cijela skupina određenog NKS koda

Temeljem Zakona o zaštiti prirode donose se slijedeće planske smjernice:

- štiti područja prekrivena autohtonom vegetacijom, postojeće šumske površine, šumske rubove, živice koje se nalaze između obradivih površina, te njihovo uklanjanje smanjiti na najmanju moguću mjeru,
- štiti područja prirodnih vodotoka i vlažnih livada kao ekološki vrijednih područja, te spriječiti njihovo onečišćenje,
- očuvati povoljni vodni režim, visoku razinu podzemne vode na područjima cretova i vlažnih travnjaka,
- pri planiranju izgradnje prometnica voditi računa o nesmetanom kretanju strogo zaštićene vrste, vuka (*Canis lupus*), na utvrđenim pravcima kretanja,
- očuvati postojeće šume, zaštititi ih od prenamjene i krčenja, očuvati šumske čistine (livade, pašnjaci) i šumske rubove,
- u gospodarenju šumama osigurati prikladnu brigu za očuvanje ugroženih i rijetkih divljih svojti,
- korištenje prirodnih dobara treba provoditi temeljem planova gospodarenja prirodnim dobrima koji moraju sadržavati uvjete zaštite prirode nadležnog tijela državne uprave,
- pri oblikovanju građevina (posebice onih koje se mogu graditi izvan naselja) treba koristiti materijale i boje prilagođene prirodnim obilježjima okolnog prostora i tradicionalnoj arhitekturi,
- za zahvate u prirodi, koji sami ili s drugim zahvatima mogu imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, ocjenjuje se prihvatljivost za ekološku mrežu, sukladno članku 36. Zakona o zaštiti prirode.

Mjere zaštite, za prirodnu baštinu u kategorijama iz 1. stavka ovog članka, propisuje županijsko poglavarstvo uz suglasnost državnog tijela, nadležnog za zaštitu prirode.

Članak 105.

Na području Općine Ružić nema područja zaštićenih Zakonom o zaštiti prirode. Sukladno stručnoj podlozi zaštite prirode na području Općine Ružić (Državni zavod za zaštitu prirode, 2009.) za zaštitu su predložena slijedeća područja (označena na kartografskom prikazu br. 3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora):

- Posebni rezervat šumske vegetacije – Svilaja (oznaka PR);
(naselja Baljci/Mirlović polje/Čavoglave)
- Spomenik parkovne arhitekture Otavice – drvored (oznaka PA);

(naselje Ružić).

Na području i u okolici predviđenog posebnog rezervata šumske vegetacije nisu dopušteni zahvati i radnje koji mogu negativno utjecati na očuvanje povoljnih uvjeta staništa i očuvanje stabilnosti šumske fitocenoze, a to su ponajprije intenzivniji zahvati sječe u okolnom prostoru, izgradnja prometnica, eksploatacija mineralnih sirovina, hidrotehnički zahvati i dr.

Elemente krajobraza u krajobrazno vrijednim područjima treba štiti u cijelosti, pri čemu posebno mjesto zauzimaju raznovrsni ekološki sustavi i stanišni tipovi, u kombinaciji s elementima ruralnog krajobraza, formiranim u uvjetima lokalnih tradicija korištenja prostora u različitim gospodarskim i povijesnim okolnostima (kao posljedicu uravnoteženog korištenja poljo-privrednog zemljišta za biljnu proizvodnju i stočarstvo). U planiranju je potrebno provoditi interdisciplinarna istraživanja temeljena na vrednovanju svih krajobraznih sastavnica, naročito prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti unutar granica obuhvata plana. Uređenje postojećih i širenje građevinskih područja planirati na način da se očuvaju postojeće krajobrazne vrijednosti. U planiranju vodnogospodarskih zahvata treba voditi računa o krajobrazu i vodama kao krajobraznom elementu.

U prostornom planiranju i uređenju na svim razinama voditi računa da se zadrži krajobrazna raznolikost i prirodna kvaliteta prostora uz uvažavanje i poticanje lokalnih metoda gradnje i graditeljske tradicije. Treba poticati uporabu autohtonih materijala (npr. drvo, kamen) i poštivanja tradicionalnih arhitektonskih smjernica prilikom gradnje objekata specifične namjene.

U krajobrazno vrijednim područjima potrebno je očuvati karakteristične prirodne značajke te je u tom cilju potrebno:

- sačuvati ih od prenamjene te unaprjeđivati njihove prirodne vrijednosti i posebnosti u skladu s okolnim prirodnim uvjetima i osobitostima da se ne bi narušila prirodna krajobrazna slika,
- odgovarajućim mjerama sprječavati šumske požare,
- uskladiti i prostorno organizirati različite interese,
- izbjegavati raspršenu izgradnju po istaknutim reljefnim uzvisinama, obrisima, i uzvišenjima te vrhovima,
- izgradnju izvan granica građevinskog područja kontrolirati u veličini gabarita i izbjegavati postavu takve izgradnje uz zaštićene ili vrijedne krajobrazne pojedinačne elemente,
- štiti značajnije vizure od zaklanjanja većom izgradnjom,
- planirane koridore infrastrukture (prometna, elektrovodovi i sl.) izvoditi duž prirodne reljefne morfologije.

Parkove i drvorede treba redovito održavati i po potrebi obnavljati sukladno povijesnim matricama (ukoliko postoje) odnosno smjernicama usklađenosti očuvanja bioloških komponenti i prostornog rasporeda elemenata parkovne arhitekture (skulpture, fontane, klupe, staze, igrališta i dr.).

Do donošenja općih i pojedinačnih upravnih akata sukladno Zakonu o zaštiti prirode, unutar prostora područja predloženih za zaštitu, ograničiti izgradnju novih objekata izvan područja namijenjenih izgradnji naselja i drugih zonama izgradnje objekata. Po donošenju planova upravljanja za zaštićena područja, uskladiti sve aktivnosti s

budućim mjerama zaštite tog područja, u suradnji s nadležnom institucijom/javnom ustanovom.

Do proglašenja zaštite i određivanja granica dijelova prirode planiranih za zaštitu iz članka 105. stavka 1. alineje 1. i 2., za sve zahvate u prostoru unutar granica evidentiranog područja potrebno je ishoditi suglasnosti i posebne uvjete nadležnih tijela za zaštitu prirodne baštine.

Članak 106.

Područje PPUO Ružić velikim dijelom ulazi u područje ekološke mreže važno za divlje svojte i stanišne tipove pod nazivom Svilaja HR 2000922, HR2000619 Čikola i HR2001266 Vrba,

Planom se određuje provoditi smjernice za mjere zaštite područja ekološke mreže propisane Uredbom o ekološkoj mreži (NN, 124/13, 105/15 i 80/19), te donijeti i provoditi Plan upravljanja s ciljem očuvanja svakog područja ekološke mreže, te očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti i zaštite prirodnih vrijednosti.

Svi planovi, programi i/ili zahvati koji mogu imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže (posebice ograđivanje cijelog ili dijela lovišta) podliježu ocjeni prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, sukladno posebnom propisu o ocjeni prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu. Od zahvata koji mogu imati negativan utjecaj na područja ekološke mreže posebice treba izdvojiti planirane hidroelektrane, vjetroelektrane, radove regulacije vodotoka i razvoj turističkih zona.

Potrebno je izvršiti inventarizaciju vrsta i staništa te provoditi praćenje stanja (monitoring) kvalifikacijskih vrsta i stanišnih tipova u pojedinim područjima ekološke mreže.

6.2.

Graditeljska baština

Članak 107.

Prema podacima središnje evidencije u Državnoj upravi za zaštitu kulturne baštine o kulturnim dobrima, temeljem posebnog propisa, na području Općine Ružić zatečena su **kulturna dobra** koja su zbog svojeg značaja stavljena pod zaštitu kao registrirana i preventivno zaštićena ili su evidentirana kao kulturna dobra:

Tablica 17. Povijesne graditeljske cjeline i povijesni sklopovi i građevine na području Općine Ružić

I. Povijesne graditeljske cjeline			
Ruralne cjeline; seosko naselje	mjesto	cjelina	status
	Gradac	- Stari Gradac	evidentirano
	Otavice	- Stare Otavice	evidentirano
II. Povijesni sklop i građevina			
Sakralne građevine	mjesto	cjelina	status
	Baljci	Grko katolička crkva	registrirano
	Gradac	Crkva Male Gospe	registrirano
	Kljaci	Crkva sv. Ilije	registrirano
	Gradac	Kapela sv. Kate	evidentirano
	Moseć	Crkva sv. Martina	evidentirano

<i>Civilne građevine</i>	mjesto	građevina	status
	Otavice	Kuća Meštrović	registrirano
	Otavice	Zgrada antimalarične stanice	registrirano
	Otavice	Zgrada osnovne škole	registrirano
<i>Grobne građevine</i>	mjesto	građevina	status
	Ružić	Mauzolej obitelji Meštrović	registrirano
<i>Urbana oprema i javna plastika</i>	mjesto	objekt	status
	Gradac	kasnobarokna česma	registrirano

Drvored koji vodi od Otavica prema glavici na kojoj je crkva Presvetog Otkupitelja (mauzolej obitelji Meštrović) i most preko Čikole zajedno s arhitekturom crkve na glavici cjelovito su kulturno dobro (označeno na kartografskom prikazu 3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora).

Osim registriranog i evidentiranog inventara spomeničke baštine (upisane u Registar nepokretnih spomenika kulture), PPUO Ružić utvrdio je područja za istraživanje koja treba stručno identificirati i valorizirati (revalorizirati), a u Planu predstavljaju područja posebnih uvjeta za korištenja prilikom svih aktivnosti u prostoru (traže prethodna primjerena istraživanja zahvata u prostoru).

Temeljem navedenog, u PPUO Ružić navedeni su svi poznati arheološki lokaliteti i zone neovisno o njihovom statusu odnosno upisu u Registru Državne uprave za zaštitu kulturne baštine:

Tablica 18. Arheološki lokaliteti i zone na području Općine Ružić

III. Arheološki lokaliteti		
Mjesto	Naziv lokaliteta	Vremensko razdoblje
Čavoglave	Rotina gomila	pretpovijest
Gradac	Lalića glavica	pretpovijest
Gradac	Gradina	pretpovijest
Gradac	Podvornice	pretpovijest
Kljaci	Mikelića gradina	pretpovijest
Ružić	Buvač	pretpovijest
Ružić	Gradina Ružić	pretpovijest
Ružić	Velika Gradina Ružić	pretpovijest
Ružić	Rust	pretpovijest
Umljanović	Bačića gradina	pretpovijest
Umljanović	Balina glavica	pretp., antika, sr. vijek
Baljci	Baljačka glavica	antika
Baljci	Beševića ograda	antika
Baljci	Mjesno groblje	antika, srednji vijek
Gradac	Podvornice 2	antika
Gradac	Točak	antika
Gradac	Mjesno groblje	antika, srednji vijek
Gradac	Dolci	antika, srednji vijek
Gradac	Gradac	antika, srednji vijek
Otavice	Banovača	antika
Ružić	Gabrića glavica	antika
Umljanović	Šematorij	antika
Gradac	crkva sv.Marije	rani srednji vijek

Kljaci	crkva sv. Ilije i groblje	rani srednji vijek
Gradac	Podstrana	srednji vijek
Kljaci	Jablanovo	srednji vijek
Križine	Sučića groblje	srednji vijek
Mirlović Polje	Bašića ograda	srednji vijek
Mirlović Polje	Bliznice	srednji vijek
Mirlović Polje	Careve	srednji vijek
Mirlović Polje	Crkvina	srednji vijek
Mirlović Polje	Lastve	srednji vijek
Mirlović Polje	Livade	srednji vijek
Mirlović Polje	Podvoda	srednji vijek
Umljanović	Groblje	srednji vijek
IV. Arheološke zone		
Mjesto	Naziv lokaliteta	Vremensko razdoblje
Umljanović	Balina glavica	

Unutar područja PPUO Ružić preventivno je zaštićena arheološka zona Umljanović. Preventivna zaštita odnosi se na područje unutar prostornih međa koje idu tokom rijeke Čikole ispod Male Baljačke glavice dalje prema sjeveru i istoku Čikolom pa sjeveroistočnom i istočnom padinom Baline glavice prema jugu na cestu Drniš - Split i dalje istom cestom do križanja s putom koji vodi prema Čikoli i dalje tim putom ponovo na Čikolu.

Na predmetno dobro primjenjuje se Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara kao i svi propisi koji se odnose na kulturna dobra.

Izvan područja preventivno zaštićene arheološke zone Umljanović, Planom je određeno područje Miškove glavice kao arheološko područje za istraživanje obzirom da su poznati nalazi koji ukazuju na nekropolu rimskog grada na tom mjestu.

Članak 108.

Za sve zahvate u prostoru na registriranim, preventivno zaštićenim i evidentiranim kulturnim dobrima i u njihovoj neposrednoj blizini potrebno je od nadležnih državnih institucija ishoditi posebnim zakonima propisane uvjete i odobrenja (utvrđivanje konzervatorskih uvjeta i ishođenje prethodnog odobrenja Uprave za zaštitu kulturne baštine).

Planom se omogućuje obnova starih mlinica uz Čikolu i Vrbu kao vrsnih primjera tradicijske arhitekture i starih seoskih putova koji predstavljaju posebnu vrijednost (od kojih neki sežu i u ilirsko i rimsko doba) a vode do starih napuštenih sela i arheoloških lokaliteta uz poštivanje svih mjera zaštite prirode i kulture.

Planom se potiče revitalizacija odnosno ponovno stavljanje u funkciju starih mlinica kao lokacija za male hidroelektrane na način da se time ne mijenja vodni režim i da se uvjeti usklade s uvjetima zaštite prirode i kulture.

Članak 109.

Prilikom svih zemljanih radova na područjima arheoloških lokaliteta i zona treba planirati prethodne istražne radove, odnosno obavezan arheološki nadzor Konzervatorske službe Uprave za zaštitu kulturne baštine.

Ukoliko se pri izvođenju graditeljskih zahvata naiđe na predmete ili nalaze arheološkog i povijesnog značaja, potrebno je radove odmah obustaviti i obavijestiti o tome nadležnu upravu za zaštitu kulturne baštine (Konzervatorski odjel Šibenik), kako bi se (sukladno odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara) izvršio pregled, dokumentiranje te ocjena vrijednosti nalaza.

Članak 110.

Konačna valorizacija **krajobraza** područja provest će se kroz izradu krajobrazne osnove za cijelo područje Županije. Preporuka je ovog Plana, a do izrade krajobrazne osnove, da sve zahvate treba provoditi poštujući opće preporuke i mjere:

- očuvanja čitljive geometrije morfoloških elemenata i njihovog međudnosa
- očuvanja dominantnih prostorno-reljefnih silnica
- očuvanja karakterističnih vizura i vidikovaca
- očuvanja izbalansiranog odnosa prirodnih i antropogenih elemenata
- sprječavanje neprikladne izgradnje na vizualno istaknutim lokacijama
- sprječavanje napuštanja i propadanja naselja
- sprječavanje širenja neprikladne nove izgradnje
- sprječavanje napuštanja i zarastanja poljoprivrednih površina
- sprječavanje vođenja infrastrukturnih koridora na krajobrazu neprimjereni način.

7.

Postupanje s otpadom

Članak 111.

Način zbrinjavanja opasnog otpada (kao i lokacija odlagališta) utvrdit će se na regionalnoj razini. Prikupljanje i skladištenje planira se u sklopu budućeg županijskog centra za gospodarenje otpadom Bikarac (na području Grada Šibenika).

Zbrinjavanje komunalnog otpada i neopasnog tehnološkog otpada planira se u sklopu budućeg županijskog centra za gospodarenje otpadom Bikarac.

Na području Općine utvrđena je lokacija za smještaj građevina i postrojenja za gospodarenje građevinskim otpadom, odnosno prikupljanje, obradu i odlaganje građevinskog otpada smještena uz planiranu gospodarsku zonu Kljake, prikazana na kartografskom prikazu 1.

Pod građevnim otpadom podrazumijeva se otpad koji je nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenja je nastao. Pod građevnim otpadom ne podrazumijeva mineralni iskop i građevni otpad s azbestom.

Sav prikupljeni građevinski je otpad potrebno u najvećoj mogućoj mjeri oporabiti odnosno reciklirati bez njegova trajnog odlaganja u prirodni okoliš. U tu svrhu potrebno je na lokaciji iz stavka 1. ovog članka osigurati uvjete za prihvata, obradu (smještaj postrojenja za obradu), skladištenje i otpremu recikliranog materijala.

Odlaganje građevnog otpada može se obavljati samo u slučajevima kada ga nije moguće materijalno i/ili energetski oporabiti i ponovno uporabiti u skladu s odredbama

posebnog propisa kao i u slučaju kad građevni otpad nastaje uklanjanjem bespravno izgrađenih građevina ili njihovih dijelova u provedbi inspekcijskog rješenja.

Članak 112.

Općina Ružić je obvezna osigurati provedbu zakonom propisanih mjera za odvojeno prikupljanje otpada te donijeti plan gospodarenja otpadom za svoje područje u skladu sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom. Radi što kvalitetnijeg odvojenog prikupljanja otpada potrebno je detaljno razraditi sustav primarne selekcije otpada kroz uređenje "ekoloških otoka" i reciklažnih dvorišta kao poseban separat Plana gospodarenja otpadom.

Eko otoci su estetski izdvojena mjesta na kojima su postavljeni spremnici za odvojeno prikupljanje otpada iz domaćinstva (zeleni spremnik za komunalni otpad, plavi spremnik za papir i karton, žuti spremnik za plastični i metalni ambalažni otpad) koji se postavljaju na javnim i privatnim površinama sukladno posebnom odlukom nadležnog tijela jedinice lokalne samouprave.

Za postavljanje spremnika iz stava 2 ovog članka potrebno je osigurati odgovarajući prostor kojim se neće ometati kolni i pješački promet, te koji će biti ograđen tamponom zelenila, ogradom ili sl.

Na području Općine planirano je uvođenje mobilnog reciklažnog dvorišta.

Uvjeti koje mora udovoljiti mobilno reciklažno dvorište – mobilna jedinica su sljedeći:

- mora biti onemogućen dotok oborinskih voda na otpad,
- mora biti postavljeno na način da je omogućen pristup vozilu, odnosno drugom prometnom sredstvu,
- skladištenje otpada mora se obavljati na način kojim se onemogućava, odnosno sprječava rasipanje i razlijevanje otpada,
- utjecaj rada reciklažnog dvorišta na okolna zemljišta i zgrade mora biti sveden na najmanju moguću mjeru, a osobito u pogledu neugode koju može uzrokovati buka, prašina i/ili neugodni mirisi,
- primarni spremnici koji se koriste moraju biti podesni za transport pri čemu ne smije doći do rasipanja i/ili prolijevanja otpada,
- mora biti označeno vidljivom oznakom.

Na građevinskom području može se spaljivati samo drvo i lignocelulozni otpad.

Općina Ružić je obvezna izvršiti sanaciju svih ilegalnih odlagališta otpada.

Članak 113.

Potrebno je ostvariti sistem za kontrolirano zbrinjavanje životinjskih konfiskata sa cijelog područja koje treba locirati na mjestima gdje neće imati nepovoljan utjecaj na nadzemnu i podzemnu vodu i to nizvodno od postojećih i budućih crpilišta i izvan šire vodozaštitne zone.

8.

Mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš

Članak 114.

Mjere sanacije, očuvanja i unapređenja okoliša i njegovih ugroženih dijelova provodit će se u skladu s važećim zakonima, odlukama i propisima koji su relevantni za ovu problematiku.

Izvrješćem o stanju okoliša i Programom zaštite okoliša potrebno je za područje Općine detaljnije i konkretnije utvrditi uvjete, smjernice i mjere zaštite okoliša za osobito vrijedne resurse: vode (pitka voda i odvodnja), šume, tlo, zrak i krajolik, te detaljno inventarizirati osnovne elemente okoliša, analizirati i vrednovati postojeće stanje s obzirom na klasifikaciju, kvalitetu i kvantitetu eventualnih poremećaja. Sukladno utvrđenim lokacijama opasnih djelatnosti, proizašlih iz vrsta i količina opasnih tvari i njihovim rizicima potrebno je izraditi Plan intervencija u zaštiti okoliša.

Članak 115.

Unutar građevinskog područja naselja, odnosno u njegovoj neposrednoj blizini, ne mogu se graditi građevine koje bi svojim postojanjem ili upotrebom, neposredno ili potencijalno, ugrožavale život i rad ljudi, odnosno vrijednosti iznad dozvoljenih granica utvrđenih posebnim propisima zaštite čovjekova okoliša u naselju.

Unutar građevinskog područja naselja, odnosno u njegovoj neposrednoj blizini, ne može se uređivati ili koristiti zemljište na način koji bi mogao izazvati posljedice u smislu stava 1. ovoga članka.

Članak 116.

Proizvodni pogoni kao i vanjski prostori na kojima će odvijati rad moraju biti udaljeni od stambenih zgrada najmanje za potrebnu udaljenost kako bi se povremeno opterećenje (bukom, vibracijama, dimom, čađi, prašinom, mirisima i sl.) svelo na dozvoljenu mjeru.

Potrebno je sustavno kontrolirati sve poslovne i gospodarske pogone kao i manje zanatske radionice (prvenstveno kemijske čistionice i dr.) u pogledu onečišćenja zraka, vode i produkcije otpada u skladu s minimalnim dozvoljenim standardima.

U cilju zaštite okoliša treba sanirati i razna odlagališta otpadaka iz domaćinstva i industrije, neuređena gnojišta u seoskim gospodarstvima, groblja održavati, hortikulturno urediti i sl. i sl.

Cjelovitim sustavom zbrinjavanja otpada te izgradnjom sustava javne odvodnje smanjit će se mogućnost zagađivanja površinskih i podzemnih voda.

Članak 117.

Raspoloživi prijemnici pročišćenih **otpadnih voda** na području su podzemne vode putem procjeđivanja. Ispuštanje odnosno poniranje u podzemne vode dopušteno je uz treći stupanj čišćenja otpadnih voda.

Otpadne vode koje ne odgovaraju propisima o sastavu i kvaliteti voda, prije upuštanja (u javni odvodni sustav koji treba izgraditi) moraju se pročistiti predtretmanom do tog stupnja da ne budu štetne po odvodni sustav i recipijente u koje se upuštaju.

Članak 118.

Otpadne vode iz domaćinstva moraju se prije upuštanja u okoliš pročistiti metodom autopurifikacije, izgradnjom trodijelnih vodonepropusnih sabirnih jama.

Podovi u stajama i svinjcima moraju biti nepropusni za tekućinu i imati rigole za odvodnju osoke u gnojišnu jamu. Dno i stijenke gnojišta do visine od 50 cm iznad terena moraju biti izvedeni od nepropusnog materijala.

Sva tekućina iz staja, svinjaca i gnojišta mora se odvesti u jame ili silose za osoku i ne smije se razlijevati po okolnom terenu. Jame i silosi za osoku moraju imati siguran i nepropustan pokrov, te otvore za čišćenje i zračenje. U pogledu udaljenosti od ostalih objekata i naprava, za jame i silose za osoku vrijede jednaki propisi kao i za gnojišta.

Članak 119.

Na slivnim područjima izvora vodoopskrbe određuju se posebne zone sanitarne zaštite sa pripadnim režimima zaštite voda. Potrebno je provesti mjere za zone sanitarne zaštite izvorišta u skladu s važećim Pravilnikom.

Za sve postojeće i planirane zahvate i djelatnosti unutar predmetnog plana, koji su ograničeni ili zabranjeni temeljem važećeg Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (NN 66/11 i 47/13), moraju se primijeniti odredbe istog, odnosno svih budućih zakonskih i podzakonskih akata te odluka vezanih za vodozaštitne zone. Potencijalne lokacije takvih zahvata prikazane u ovom Planu nisu konačne i dozvoljene ukoliko ne udovoljavaju navedenom uvjetu."

Članak 120.

Izgradnja i uređivanje zemljišta uz **vodotoke** treba se izvoditi u skladu s posebnim vodoprivrednim uvjetima.

Prema Državnom planu za zaštitu voda (NN8/99) Čikola do Drniša spada u kategoriju osjetljivosti voda "vrlo osjetljivo područje" u kojem se zabranjuje ispuštanje otpadnih voda bez obzira na stupanj pročišćavanja.

Prema Uredbi o klasifikaciji vodotoka Čikola bi od izvora do ušća trebala biti I. kategorije.

Zaštita površinskih voda sastoji se u raznim mjerama kojima treba smanjiti pogoršanje kvalitete vode u vodotocima i planiranim akumulacijama.

U vodotoke se ne smije ispuštati osoka, otopine umjetnih gnojiva, kao i druge štetne tvari, posebno iz gospodarskih i proizvodnih objekata. Ispust otpadnih voda iz domaćinstava a pogotovo iz radionica i proizvodnje u otvorene vodotoke zakonom je zabranjen, te se ukazuje na potrebu identifikacije zagađivača na lokalnoj razini, kroz službe komunalnih redara.

Za zaštitu vodotoka potrebno je uspostaviti odnosno unaprijediti sustav praćenja kvalitete voda kako bi se postigla propisana kvaliteta voda te uvesti nadzor nad onečišćivačima. Zaštitu treba provoditi na svim vodotocima.

Članak 121.

Šume i šumsko zemljište mogu mijenjati svoju namjenu samo prema odredbama posebnih propisa.

Izuzetno od stavka 2. ove točke, šuma se može krčiti samo za potrebe infrastrukturnih linijskih građevina predviđenih ovim planom i planovima šireg područja.

Gospodarenje šumom i njena eksploatacija moraju biti takovi da se bujicama ili na drugi način ne ugroze ljudi, vrijednosti krajobraza ili ekološka ravnoteža.

Nekvalitetno poljoprivredno i ostala neobrađivo zemljište koje ekonomski nije opravdano koristiti u poljoprivredne svrhe može se pošumiti, naročito na području uz koridore brzih cesta i autoceste, predjelima uz vodotoke i sl.

Članak 122.

S ciljem **zaštite tla**, u slučaju predvidivih opasnosti za važne funkcije tla prednost treba dati zaštiti istih ispred korisničkih interesa.

Mjere koje se poduzimaju pri korištenju tla trebaju biti primjerene danom staništu, uz smanjenje uporabe površina, izbjegavanje erozije i nepovoljne promjene strukture tla, kao i uz smanjenje unošenja tvari.

U svrhu zaštite od erozije i štetnog zbijanja tla potrebno je primjenjivati odgovarajuće poljoprivredne i šumarske postupke specifične za pojedina područja (“Pravila dobre poljoprivredne i šumarske prakse”).

Površine koje se više ne koriste (kao npr. rudne jalovine, klizišta, odlagališta otpada) poželjno je rekultivirati (ponovno obrađivati).

Članak 123.

Obzirom na utvrđene djelatnosti koje onečišćuju **zrak** u zonama stanovanja i gospodarskim zonama, preporuka je da Općina Ružić sukladno posebnim zakonskim propisima, vodi Katastar emisija u okoliš, odnosno prati količine ispuštanja štetnih tvari u zrak iz pojedinačnih ispusta iz stacionarnih izvora, ako se takove djelatnosti planiraju na području.

Preporuka je i da Općina u okviru samoupravnog djelokruga prati kakvoću zraka na svome području; uspostava Područne mreže za praćenje kakvoće zraka, sukladno utvrđenom programu mjerenja kakvoće zraka, te osigura uvjete njegove provedbe, a sve u skladu s odredbama Zakona o zaštiti zraka (NN 127/19 i 57/22).

Moguće izvore onečišćavanja zraka treba ispravno locirati u prostoru uzimajući u obzir smjer i intenzitet dominantnih vjetrova, te udaljenost od naseljenih područja; eventualne lokacije za zahvate u prostoru kod kojih se javlja izvor onečišćavanja zraka, moraju biti na dovoljnoj udaljenosti od građevnih područja naselja, odnosno od pretežito stambeno-poslovne izgradnje, kako u tim zonama ne bi došlo do prekoračenja graničnih vrijednosti emisija određenih posebnim propisima.

Za planiranje proizvodnih zona, potrebno je izabirati tehnologije koje po svom karakteru mogu biti korištene i smještene u određeni prostor s gledišta emisija u zrak; za eventualne sadržaje koji onečišćuju zrak potrebno je poduzimati zaštitne mjere ugradnjom uređaja za pročišćavanje zraka.

Članak 124.

Pri izgradnji ili rekonstrukciji građevine koja je izvor buke ili se nalazi u sredini, gdje **buka** prekoračuje dozvoljenu vrijednost, potrebno je ishoditi posebne uvjete od strane službe nadležne za zaštitu od buke.

Članak 125.

Kao značajna mjera sprečavanja nepovoljnih utjecaja na okoliš je obveza izrade **procjene utjecaja na okoliš** za zahvate u prostoru za koje se očekuje da bi svojim djelovanjem mogli znatno ugroziti okoliš.

Obveza procjene utjecaja na okoliš utvrđuje se za građevine i zahvate u prostoru koji su određeni posebnim propisom, te čl. 26. Odredbi za provođenje Prostornog plana Šibensko-kninske županije, kojim se osim zahvata utvrđenih posebnim propisom utvrđuju i drugi zahvati za koje je potrebno provesti procjenu utjecaja na okoliš.

Članak 125a.

1). Planom se određuju sljedeće mjere zaštite od požara:

- u svrhu sprječavanja širenja požara na susjedne građevine, građevina mora biti udaljena od susjednih građevina najmanje 4 m ili manje, ako se dokaže uzimajući u obzir požarno opterećenje, brzinu širenja požara, požarne karakteristike materijala građevine, veličinu otvora na vanjskim zidovima građevine i dr. da se požar neće prenijeti na susjedne građevine ili mora biti odvojena od susjednih građevina požarnim zidom vatrootpornosti najmanje 90 minuta, koji u slučaju da građevina ima krovnu konstrukciju (ne odnosi se na ravni krov vatrootpornosti najmanje 90 minuta) nadvisuje krov građevine najmanje 0,5 m ili završava dvostranom konzolom iste vatrootpornosti dužine najmanje 1,0 metara ispod pokrova krovišta, koje mora biti od negorivog materijala na dužini konzole;
- radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevina i gašenja požara na građevini i otvorenom prostoru, građevina mora imati vatrogasni prilaz određen prema posebnom propisu, a prilikom gradnje ili rekonstrukcije vodoopskrbnih mreža, mora se, ukoliko ne postoji, predvidjeti hidrantska mreža;
- za zahtjevne građevine izraditi prikaz predviđenih mjera zaštite od požara iz kojeg će biti moguće ocijeniti odabir sustava zaštite od požara.

2). Mjere zaštite od požara projektirati u skladu s pozitivnim hrvatskim i preuzetim propisima koji reguliraju ovu problematiku s posebitom pozornošću na:

- Pravilnik o otpornosti na požar i drugim zahtjevima koje građevine moraju zadovoljavati u slučaju požara ("Narodne novine", broj 29/13 i 87/15).
- Posebne propise o uvjetima za vatrogasne pristupe.
- Posebne propise o hidrantskoj mreži za gašenje požara.
- Garaže projektirati prema austrijskim standardu za objekte za parkiranje TRVB N 106.
- Stambene zgrade projektirati prema austrijskom standardu TRVB N 115/00.
- Uredske zgrade projektirati prema austrijskim standardu TRVB N 115/00 odnosno američkim smjernicama NFPA 101/2009
- Trgovačke sadržaje projektirati u skladu s tehničkim smjernicama; austrijskim standardom TRVB N 138 Prodajna mjesta građevinska zaštita od požara) ili američkim smjernicama NFPA 101 (izdanje 2009.).
- Športske dvorane projektirati u skladu s američkim smjernicama NFPA 101 (izdanje 2009.).
- Obrazovne ustanove projektirati u skladu s američkim smjernicama NFPA 101 (izdanje 2009.).

- Izlazne putove iz objekta projektirati u skladu američkim smjernicama NFPA 101 (2009.).
- Ugostiteljske objekte projektirati prema Pravilniku o zaštiti od požara ugostiteljskih objekata (NN 100/99).
- Skladišta projektirati prema Pravilniku o zaštiti od požara u skladištima (NN 93/08).

3). Elemente građevinskih konstrukcija i materijala, protupožarne zidove, prodore cjevovoda, električnih instalacija te okna i kanala kroz zidove i stropove, ventilacijske vodove, vatrootporna i dimnonepropusna vrata i prozore, zatvarače za zaštitu od požara, ostakljenja otporna prema požaru, pokrov, podne obloge i premaze projektirati i izvesti u skladu s hrvatskim normama HRN DIN 4102, odnosno priznatim pravilima tehničke prakse prema kojem je građevina projektirana.

4). Za ugrađene materijale pribaviti ispravu od ovlaštene pravne osobe o požarnim karakteristikama.

5). U slučaju da će se u objektima stavljati u promet, koristiti i skladištiti zapaljive tekućine i plinovi potrebno je postupiti sukladno odredbama posebnog propisa koji uređuje pitanja o zapaljivim tekućinama i plinovima.

6). Za zahtjevne građevine potrebno je ishoditi posebne uvjete građenja Policijske uprave Šibensko-kninske kojim se utvrđuju posebne mjere zaštite od požara, te na osnovu istih izraditi elaborat zaštite od požara koji će biti podloga za izradu glavnog projekta.

9. Mjere provedbe plana

Članak 126.

Unutar građevinskih područja mogu se graditi građevine neposrednom i posrednom provedbom.

Neposrednom provedbom Plana mogu se prema uvjetima određenim ovim Planom graditi, rekonstruirati i održavati:

- građevine unutar izgrađenog i neizgrađenog uređenog dijela građevinskog područja
- građevine čija je izgradnja ovim Planom omogućena izvan građevinskih područja.

Unutar neuređenog dijela građevinskog područja ishođenje akta za građenje sukladno Zakonu, moguće je samo posredno na temelju urbanističkog plana uređenja.

Članak 127.

Utvrđuje se obveza izrade urbanističkih planova uređenja za neizgrađene i neuređene dijelove naselja čiji je obuhvat definiran u grafičkom prikazu broj 3.

Tablica 19. Obveza izrade urbanističkih planova uređenja dijelova naselja na području Općine Ružić

Naziv urbanističkog plana	Naselje	Okvirna površina ha
UPU Borjani	Ružić	2,1

UPU Gradac	Gradac	2,7
Umljanović I	Umljanović	2,0
Umljanović II	Umljanović	1,8
UPU Cerje	Mirlović polje	0,9
UPU Pauci	Čavoglave	2,2
UPU stambena zona Čavoglave	Čavoglave	2,7

Utvrđuje se obveza izrade urbanistički planova uređenja za neizgrađene i neuređene zone gospodarske namjene čiji je obuhvat definiran u grafičkom prikazu broj 3.

Tablica 20. Obveza izrade urbanističkih planova uređenja gospodarskih zona na području Općine Ružić

Naziv urbanističkog plana	Naselje	Okvirna površina ha
UPU gospodarska zona Ružić	Ružić	14,0
UPU gospodarska zona Kljake	Kljake	14,51
UPU gospodarska zona Vriska glava	Mirlović polje	2,71
UPU ugostiteljsko turistička zona Krakovača	Mirlović polje	15,57

Utvrđuje se obveza izrade urbanistički planova uređenja za neizgrađene i neuređene zone izdvojene namjene čiji je obuhvat definiran u grafičkom prikazu broj 3.

Tablica 21. Obveza izrade urbanističkih planova uređenja sportsko rekreacijskih zona na području Općine Ružić

Naziv urbanističkog plana	Naselje	Okvirna površina ha
UPU sportsko - rekreacijska zona Mauzolej	Ružić	1,6

Pored UPU-a iz tablica 19. 20. i 21. utvrđuje se obveza izrade urbanističkog plana uređenja ŠRZ sa zonom turizma (T2), sa zemljištem namjenom poljoprivredi 28 ha od čega za: ŠRC 16,2 ha, za T2 2,8 ha i P3 9 ha.“.

Za područje koje je određeno za izgradnju novog groblja Čavoglave utvrđuje se obveza izrade Urbanističkog plana uređenja (UPU novo groblje Čavoglave) površine 0,85ha.

Članak 128.

Uvjeti uređenja za izradu planova užeg područja iz članka 127. ovog Plana:

- oblik i veličina građevne čestice mora biti u skladu s odredbama ovog Plana s tim da planom užeg područja mogu biti određeni i stroži uvjeti uređenja,
- smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici, odnosno unutar zahvata u prostoru određuje se uvjetima prostornog plana koji će se izrađivati temeljem obaveza i smjernica ovog Plana,
- oblikovanje građevine mora biti u skladu s odredbama ovog Plana,
- uređenje građevne čestice mora biti u skladu s odredbama ovog Plana i uvjetima prostornog plana koji će biti izrađen temeljem ovih smjernica.
- način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na javno prometnu površinu i komunalnu infrastrukturu: obavezno priključenje na sustav javne odvodnje, te prema uvjetima prostornog plana koji će biti izrađen temeljem njegovih smjernica,

- ukopani ulazi u garaže maksimalne širine 5,5 m i stepeništa ulaza u podrum se izuzimaju kod mjerenja najniže točke terena. Odstupanja u visini i broju etaža pri posrednoj provedbi plana su moguća kada proizlaze iz tehnoloških zahtjeva namjene.

Područje novog groblja, namijenjeno je ukopu umrlih osoba, uz provođenje postupaka određenih važećim propisima i običajima. Lokacija novog groblja prikazana je na kartografskom prikazu br. 1: Korištenje i namjena površina.

Na groblju se mogu izvoditi potrebni zemljani radovi te graditi građevine visokogradnje, u skladu s obavezama iz važećeg Zakona o grobljima i drugim propisima.

Uvjeti izgradnje građevina pratećih sadržaja određeni su slijedećim:

- najveći broj etaža - prizemlje (1),
- najveća visina vijenca 4,5 m,
- kosi krov nagiba do 30° ili ravni krov.

Članak 129.

Svi dokumenti prostornog uređenja: urbanistički planovi, detaljni planovi uređenja i ostali dokumenti moraju biti izrađeni u skladu s PPUO Ružić.

Dokumentima prostornog uređenja iz stavke 1. ovog članka mogu se propisati detaljniji uvjeti za izgradnju i uređenje prostora.

U slučaju da se donesu posebni propisi, stroži od normi iz ovih Odredbi za provođenje, utvrđivanja uvjeta izgradnje primijeniti će se strože norme.

Članak 130.

Prioritet izrade dokumenata prostornog uređenja, te komunalnog opremanja i uređivanja prostora na području obuhvata PPUO određuje se Izvješćem o stanju u prostoru odnosno sukladno obvezama koje proizlaze iz Zakona o prostornom uređenju i gradnji.

Članak 131.

Kod prijenosa granica iz kartografskih prikaza Prostornog plana u mjerilu 1:25.000 na podloge u većim mjerilima, osim onih elemenata plana koji se prikazuju u mjerilu 1:5.000, dozvoljena je prilagodba granica odgovarajućem mjerilu podloge.

Iznimno, granica obuhvata planova određena ovim Planom može korigirati i prilagoditi stvarnom stanju u prostoru (korištenju, granicama građevinske čestice, postojećim prometnicama i ostaloj infrastrukturi) te konfiguraciji terena.

Članak 132.

Obveza **procjene utjecaja na okoliš** na području Općine Ružić utvrđuje se za građevine i zahvate u prostoru koji su određeni posebnim propisom, te čl. 26. Odredbi za provođenje Prostornog plana Šibensko-kninske županije.

9.2.

Primjena posebnih razvojnih i drugih mjera

Članak 133.

Potrebno je ostvarivati poticajne mjere populacijske politike provođenjem “Nacionalnog programa demografskog razvitka Republike Hrvatske”.

Poticajnim mjerama potrebno je:

- područje naselja Gradac, formirati kao središte sa svim potrebnim sadržajima;
- revitalizirati ostala (vitalna) ruralna naselja

Članak 134.

Sukladno Pravilniku o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN br. 29.783,36/85 i 42/86), a temeljem članka 60. Zakona o prostornom uređenju i gradnji, izrađen je elaborat **Mjere zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti**, posebno odobrenog od strane nadležnog državnog tijela i isti se primjenjuje kao sastavni dio Prostornog plana uređenja Općine Ružić.

9.3.

Rekonstrukcija i održavanje građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni

Članak 135.

Pojedinačne stambene ili stambeno poslovne građevine sa pripadajućim pomoćnim i gospodarskim građevinama, što se nalaze izvan **građevinskog područja**, a izgrađene su na temelju građevne dozvole, posebnog rješenja ili prije 15. 02. 1968. godine, tretiraju se kao postojeća izgradnja izvan građevinskog područja i mogu se zamjenjivati novom građevinom, rekonstruirati i adaptirati u smislu poboljšanja uvjeta života i rada.

Ako se u **zonama druge namjene** nalaze stambene ili druge legalne građevine koje nisu Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru predviđeni za uklanjanje, izuzetno se dozvoljava rekonstrukcija građevine neophodna za poboljšanje života i rada.

Neophodnim obimom rekonstrukcije za poboljšanje uvjeta života građana smatra se:

- sanacija postojeće stambene ili stambeno-poslovne građevine ili izgradnja nove u istim gabaritima;
- dogradnja, odnosno nadogradnja stambenih prostora tako da ne prelazi ukupno 75 m² bruto građevinske površine svih etaža, s time da se ne povećava broj stanova,
- dogradnja sanitarnih prostorija (WC, kupaonica) uz postojeće stambene građevine, koje iste u svom sastavu ili na istoj građevnoj čestici nemaju izgrađene i to u najvećoj bruto površini od 12 m²,
- izgradnja ili adaptacija manjih pomoćnih građevina neophodnih uz postojeće stambene građevine, ako nisu sagrađene ili su u takvom stanju da je potrebna adaptacija (spremište, drvarnica) i to u najvećoj bruto površini od 12 m², te izgradnja ograde,
- adaptacija tavanskog ili drugog prostora unutar postojećeg gabarita stambene građevine u stambeni prostor,
- rekonstrukcija svih vrsta instalacija,
- priključak na građevine i uređaje komunalne infrastrukture,
- postavljanje montažne garaže za osobni automobil.

Neophodnim obimom rekonstrukcije za poboljšanje uvjeta rada smatra se:

- izmjena uređaja i instalacija vezanih za promjenu tehnoloških rješenja, s tim da se građevine u tu svrhu mogu dograđivati i nadograđivati do najviše 5% bruto površine postojeće građevine
- promjena namjene poslovnih prostora pod uvjetom da novoplanirana namjena ne pogoršava stanje okoliša i svojim korištenjem ne utječe na zdravlje ljudi u okolnim stambenim prostorima, ali samo unutar postojećih gabarita,
- prenamjena dijela postojeće stambene građevine u poslovni prostor unutar postojećih gabarita, ako svojim korištenjem ne utječe na zdravlje ljudi i okolne stambene objekte odnosno da se isti zaštite od buke; isto se odnosi na dogradnju manjih poslovnih objekata koji time čine funkcionalnu cjelinu.
- dogradnja gospodarskih građevina poljoprivrednih proizvođača u montažno demontažnim elementima, najveće bruto površine 30 m², za potrebe spremanja pribora, ljetina ili stočarskih proizvoda izvan naselja gradskog karaktera,

Povećanje koeficijenta izgrađenosti adaptacijom građevina iz stavka 2. i 3. ove točke, kao i proširenje drugih postojećih građevina ili izgradnjom nove građevine, ne može biti veće nego što je obzirom na način i vrstu izgradnje utvrđeno ovim odredbama za provođenje.

III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 136.

Plan je izrađen u 4 (četiri) izvornika ovjerenih pečatom Općinskog vijeća Općine Ružić i potpisanih od predsjednika Općinskog vijeća Općine Ružić.

Jedan izvornik se čuva u pismohrani Općinskog vijeća Općine Ružić, a po jedan izvornik čuva se u pismohranama slijedećih naslova:

- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine,
- Upravni odjel za zaštitu okoliša, prostorno uređenje, gradnju i komunalne poslove Šibensko-kninske županije,
- Zavod za prostorno uređenje Šibensko-kninske županije.

Članak 137.

Stupanjem na snagu ove odluke, Prostorni plan (bivše) Općine Drniš („Službeni vjesnik općina Drniš, Knin i Šibenik“, broj 12/78, 14/84, 11/88, 15/88 i 1/90) i (Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije), broj 12/97), prestaje važiti na području Općine Ružić.

Odredbe prostornih planova užeg područja koje nisu u skladu s odredbama ove odluke prestaju važiti njezinim stupanjem na snagu, te će se primjenjivati odredbe ove odluke.

Članak 138.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasilu Općine Ružić“.